

คู่มือ

การวิเคราะห์งบการเงิน และการประเมินความเสี่ยง สหกรณ์ออมทรัพย์ (ด้านสภาพคล่อง)

กลุ่มพัฒนาสหกรณ์ออมทรัพย์
กองพัฒนาสหกรณ์ด้านการเงินและร้านค้า
กรมส่งเสริมสหกรณ์

คู่มือ

การวิเคราะห์งบการเงิน

และการประเมินความเสี่ยงสหกรณ์ออมทรัพย์
(ด้านสภาพคล่อง)

คำนำ

คู่มือ การวิเคราะห์ทางการเงินและการประเมินความเสี่ยงสหกรณ์ออมทรัพย์ (ด้านสภาพคล่อง) ฉบับนี้ จัดทำขึ้น เพื่อเป็นคู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้ที่สนใจทั่วไป ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานในการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์ สามารถวิเคราะห์ทางการเงินและประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของสหกรณ์ออมทรัพย์ โดยใช้งบการเงินและข้อมูลต่างๆ ที่มีอยู่ ผ่านเครื่องมือทางการเงินในการประเมินความเสี่ยงของสหกรณ์ออมทรัพย์ได้ว่า มีความเสี่ยงมากหรือน้อยเพียงใดและทราบสาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

กรมส่งเสริมสหกรณ์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือ การวิเคราะห์ทางการเงินและการประเมินความเสี่ยงสหกรณ์ออมทรัพย์ (ด้านสภาพคล่อง) นี้ จะเป็นประโยชน์ต่อสหกรณ์ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้ที่สนใจทั่วไป สามารถนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมตามสถานการณ์ในปัจจุบันได้

กลุ่มพัฒนาสหกรณ์ออมทรัพย์
กองพัฒนาสหกรณ์ด้านการเงินและร้านค้า
กรมส่งเสริมสหกรณ์
กรกฎาคม 2559

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 วิธีการกรอกข้อมูลในตารางข้อมูลทางการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ (Excel File)	3
บทที่ 3 การวิเคราะห์งบการเงินสหกรณ์ออมทรัพย์	13
บทที่ 4 การประเมินความเสี่ยงสหกรณ์ออมทรัพย์ (ด้านสภาพคล่อง)	19
บทที่ 5 สรุปเกณฑ์คะแนนการประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง 7 เกณฑ์	30
บทที่ 6 บทสรุป	36
ภาคผนวก	
ตัวอย่างการวิเคราะห์งบการเงินสหกรณ์ออมทรัพย์และการประเมิน ความเสี่ยงสหกรณ์ออมทรัพย์ (ด้านสภาพคล่อง)	
ตัวอย่างที่ 1	39
ตัวอย่างที่ 2	55
ตัวอย่างที่ 3	71
บรรณานุกรม	88

บทที่ 1

บทนำ

เศรษฐกิจของไทยรวมทั้งเศรษฐกิจโลกในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา มีความผันผวนเรื่อยมา จนถึงปัจจุบัน และส่งผลกระทบต่อสถานะโดยรวมของประเทศ ความผันผวนทางด้านเศรษฐกิจโลก ไม่ว่าจะเป็นด้านราคาน้ำมัน ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา อัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ จะเห็นได้ว่า การใช้จ่ายต่อครัวเรือนมีแนวโน้มลดลง จำนวนการออมที่น้อยลง และการเพิ่มขึ้นของหนี้สิน จากเหตุดังกล่าวข้างต้น อาจกล่าวได้ว่า ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจมีผลโดยตรงต่อการบริโภค การเก็บออม ความสามารถในการชำระหนี้ของประชาชน รวมทั้งลูกจ้างภาคเอกชน ข้าราชการ และรัฐวิสาหกิจ ซึ่งบุคคลกลุ่มนี้ส่วนหนึ่งมีภาระผูกพันโดยตรงกับสหกรณ์ออมทรัพย์ เพราะบุคคลกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ที่มีภาระต่อสหกรณ์ฯ เมื่อมีผลกระทบทางการเงิน ย่อมหลีกเลี่ยงไม่พ้นที่จะมีผลกระทบต่อสหกรณ์ออมทรัพย์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ไม่ว่าจะเป็นความสามารถในการใช้หนี้ การออม การเพิ่มทุน ที่มีแนวโน้มลดลง ภาระหนี้สินเพิ่มขึ้น ความเสี่ยงของสหกรณ์ หนี้ค้างชำระเพิ่มขึ้น สินทรัพย์หมุนเวียน เงินปันผล เงินเฉลี่ยคืนที่ลดลงด้วยสภาพที่สหกรณ์ต้องเผชิญในปัจจุบัน ดังนั้น สหกรณ์จะต้องหาทางออกเพื่อให้คงสถานะให้เป็นสถาบันที่พึ่งทางเศรษฐกิจของสมาชิก

ดังนั้น สหกรณ์ออมทรัพย์ถ้าไม่สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้ หรือไม่รู้จักความเสี่ยงในปัจจุบันว่ามีความเสี่ยงหรือไม่ จะเป็นอันตรายต่อระบบสหกรณ์ ความเสี่ยงหมายถึง เหตุการณ์ใดๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อการดำเนินแผนงานโครงการขององค์กร ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดความเสียหายหรือส่งผลให้ไม่บรรลุเป้าหมายขององค์กร เช่น การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย การเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยน ภัยธรรมชาติ การทุจริต ความเสียหายของระบบสื่อสาร เป็นต้น ความเสี่ยงเกิดขึ้นจากปัจจัยเสี่ยงหรือสาเหตุของความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด องค์กรต้องระบุปัจจัยเสี่ยงเพื่อวิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยง โดยปกติแล้วความเสี่ยงหลักโดยทั่วไปมีอยู่ 5 ด้านด้วยกัน คือ ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ความเสี่ยงด้านเครดิต ความเสี่ยงด้านตลาด ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ และความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ โดยคู่มือฉบับนี้จะนำเสนอการประเมินความเสี่ยงเพียงด้านเดียว คือ ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ภายใต้อข้อมูลงบการเงิน และข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็น

เครื่องมืออย่างหนึ่งที่สามารถประเมินความเสี่ยงของสหกรณ์ออมทรัพย์ได้ดีคือการวิเคราะห์งบการเงินโดยใช้เครื่องมือทางการเงินต่างๆ เช่น อัตราส่วนทางการเงิน เป็นต้น และประยุกต์ใช้เครื่องมือดังกล่าว ในการประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของสหกรณ์ออมทรัพย์ได้ ภายใต้ข้อมูลที่มีอยู่ ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งที่สหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้ที่เกี่ยวข้อง จะต้องรู้จักและสามารถนำมาปรับใช้เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานในการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์ ทั้งนี้ ได้กำหนดรายละเอียดที่สำคัญในคู่มือฉบับนี้ไว้ดังนี้

- วิธีการกรอกข้อมูลในตารางข้อมูลทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ (Excel File)
- การวิเคราะห์งบการเงินสหกรณ์ออมทรัพย์
- การประเมินความเสี่ยงสหกรณ์ออมทรัพย์ (ด้านสภาพคล่อง)
- สรุปเกณฑ์คะแนนการประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง 7 เกณฑ์

บทที่ 2

วิธีการกรอกข้อมูลในตารางข้อมูลทางการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ (Excel File)

การกรอกข้อมูลในตารางข้อมูลของสหกรณ์ออมทรัพย์ สามารถกรอกใน Excel File โดยตารางประกอบด้วยตารางที่ 1 งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุนและงบกระแสเงินสด (ย้อนหลัง 3 ปี) ข้อมูลตารางที่ 1 จะลิงค์ไปยังตารางที่ 2 การวิเคราะห์ย่อส่วนตามแนวดิ่ง (Common - size Analysis) และการวิเคราะห์แนวนอน (YOY Analysis) ตารางที่ 3 แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินในปีงบการเงินปัจจุบัน ตารางที่ 4 ทุนภายในและทุนภายนอก ปีงบการเงินปัจจุบัน ตารางที่ 7 ความเพียงพอในการชำระหนี้ ตารางที่ 8 ประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์/ความสามารถในการทำกำไร ตารางที่ 9 ปริมาณสัดส่วนภาระหนี้ และตารางที่ 10 สภาพคล่อง

ตารางที่ 5.1 การกระจุกตัวของหนี้สินของเงินกู้ยืมระยะสั้น (Short-term Liability Concentration) และตารางที่ 5.2 การกระจุกตัวของหนี้สินของเงินกู้ยืมระยะยาว (Long-term Liability Concentration) สามารถกรอกโดยการดูจากหมายเหตุประกอบงบการเงินในหมวดหนี้สิน

ตารางที่ 6 การลงทุนระยะยาว (ปีล่าสุด) ให้กรอกผลรวมตราสารรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ (พันธบัตร ตั๋วคงคลัง ฯลฯ) ทั้งหมด ผลรวมหุ้นกู้บริษัทรวมกันทั้งหมด (ไม่รวมหุ้นกู้ 5 อันดับแรก) ทั้งหมด และการลงทุนระยะยาวอื่นๆ รวมทั้งกรอกหุ้นกู้ หุ้นทุน ของบริษัท/สหกรณ์..... 5 อันดับแรก ที่มียอดสูงที่สุดในตารางที่ 6

ตารางที่ 11 การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับภาวะวิกฤตด้านสภาพคล่อง (Liquidity Coverage Ratio : LCR) ให้กรอกตัวเลขในช่องสินทรัพย์สภาพคล่องสูง ซึ่งประกอบด้วย เงินสด เงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่น ที่ไม่ติดภาระค้ำประกัน ตราสารหนี้ที่ออก หรือค้ำประกันโดยรัฐบาล ธนาคารแห่งประเทศไทยองค์กรระหว่างประเทศ (IMF, ECB , EC , MDBs) ที่ไม่ติดภาระค้ำประกัน ตราสารหนี้ที่นอกเหนือจากข้างต้น (อนุโบลมไม่ใช่ตราส่วนลด) ที่ไม่ติดภาระค้ำประกัน ตัวสัญญาใช้เงิน (P/N) ที่ออกโดยกระทรวงการคลัง ธนาคารของรัฐ (อนุโบลมไม่ใช่ตราส่วนลด) ที่ไม่ติดภาระค้ำประกัน รวมทั้งกรอกตัวเลขในช่องสินทรัพย์รวม (ต้องเท่ากับงบการเงิน) เงินรับฝาก เงินกู้ยืม (ระยะสั้นและระยะยาว) และส่วนของทุน

ตารางสรุปการประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง 7 เกณฑ์ ให้กรอกในช่องคะแนน ตามเกณฑ์คะแนนประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง 7 เกณฑ์ ตามบทที่ 4 และบทที่ 5 ซึ่งจะได้ผลคะแนนความเสี่ยงด้านสภาพคล่องรวมตั้งแต่ 0 ถึง 10 คะแนน โดยตาราง มีดังนี้

ตารางที่ 1 งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน และงบกระแสเงินสด (ย้อนหลัง 3 ปี)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2556	2557	2558
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	111.08	228.46	253.12
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น	729.21	824.89	899.07
เงินลงทุนระยะสั้น	3.00	0.00	30.00
เงินฝากสหกรณ์อื่นระยะสั้น	107.72	60.41	63.94
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	988.29	1,155.40	1,288.59
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	6,075.38	6,300.46	6,475.71
เงินลงทุนระยะยาว	131.21	131.21	101.21
เงินฝากสหกรณ์อื่นระยะยาว	333.51	343.58	343.58
รวมสินทรัพย์	7,596.30	7,992.13	8,266.64
เงินรับฝากระยะสั้น	1,692.62	2,081.28	2,288.75
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้น/ตัวสัญญาใช้เงิน	950.74	650.00	530.00
เงินกู้ยืมระยะยาว ครบกำหนดชำระใน 1 ปี	120.00	25.20	0.00
รวมหนี้สินหมุนเวียน	2,783.59	2,786.26	2,850.45
เงินกู้ยืมระยะยาว/ตัวสัญญาใช้เงินที่เกิน 1 ปี	110.00	116.40	0.00
รวมหนี้สิน	2,915.69	2,926.23	2,876.92
ทุนเรือนหุ้น	4,048.13	4,383.74	4,666.97
ทุนสำรอง	339.51	375.70	413.98
รวมทุนของสหกรณ์	4,680.61	5,065.90	5,389.72
รวมรายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินลงทุน	400.93	430.51	436.01
รวมค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและเงินลงทุน	96.41	111.43	107.31
รวมหนี้สงสัยจะสูญ	2.39	0.38	4.53
รวมรายได้อื่น	0.55	0.46	0.65
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	27.18	29.54	30.00
กำไรสุทธิ	275.50	289.62	294.81
กระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงาน	(746.72)	(26.94)	54.85
กระแสเงินสดสุทธิจากการลงทุน	46.71	1.89	(1.45)
กระแสเงินสดสุทธิจากการจัดหาเงิน	691.27	95.11	(25.20)
กระแสเงินสดสุทธิเพิ่มขึ้น(ลดลง)	(8.74)	70.06	28.20
รวมทุนภายใน	6,373.23	7,147.18	7,678.47
รวมทุนภายนอก	1,060.74	766.40	530.00

- 1.กรอกตัวเลขสีดำ
- 2.ตัวเลขสีแดงห้ามกรอกหรือแก้ไข
- 3.เมื่อท่านกรอกข้อมูลที่เป็นตัวเลขสีดำแล้ว ข้อมูลทั้งหมดจะลิงค์ไปยังตารางต่างๆ ที่เป็นตัวเลขสีแดง

- ดูที่รายการสินทรัพย์ (งบดุล)
- ดูที่รายการหนี้สิน (งบดุล)
- ดูที่รายการทุน (งบดุล)
- ดูที่งบกำไรขาดทุน
- ดูที่งบกระแสเงินสด

ตัวเลขที่กรอกในตารางที่ 1 จะลิงค์มายังตารางที่ 2-4 , 7-10 (ตัวเลขจะเป็นสีแดง)

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ย่อยส่วนตามแนวดิ่ง (Common - size Analysis และการวิเคราะห์แนวนอน (YOY Analysis)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	COMMON SIZE			YOY Analysis	
	2556	2557	2558	2557 vs 2556	2558 vs 2557
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	1.46%	2.86%	3.06%	105.67%	10.79%
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น	9.60%	10.32%	10.88%	13.12%	8.99%
เงินลงทุนระยะสั้น	0.04%	0.00%	0.36%	(100.00%)	#DIV/0!
เงินฝากสหกรณ์อื่นระยะสั้น	1.42%	0.76%	0.77%	(43.92%)	5.84%
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	13.01%	14.46%	15.59%	16.91%	11.53%
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	79.98%	78.83%	78.34%	3.70%	2.78%
เงินลงทุนระยะยาว	1.73%	1.64%	1.22%	0.00%	(22.86%)
เงินฝากสหกรณ์อื่นระยะยาว	4.39%	4.30%	4.16%	3.02%	0.00%
รวมสินทรัพย์	100.00%	100.00%	100.00%	5.21%	3.43%
เงินรับฝากระยะสั้น	22.28%	26.04%	27.69%	22.96%	9.97%
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้น/ตัวสัญญาใช้เงิน	12.52%	8.13%	6.41%	(31.63%)	(18.46%)
เงินกู้ยืมระยะยาว ครบกำหนดชำระใน 1 ปี	1.58%	0.32%	0.00%	(79.00%)	(100.00%)
รวมหนี้สินหมุนเวียน	36.64%	34.86%	34.48%	0.10%	2.30%
เงินกู้ยืมระยะยาว/ตัวสัญญาใช้เงินที่เกิน 1 ปี	1.45%	1.46%	0.00%	5.82%	(100.00%)
รวมหนี้สิน	38.38%	36.61%	34.80%	0.36%	(1.33%)
ทุนเรือนหุ้น	53.29%	54.85%	56.46%	8.29%	6.46%
ทุนสำรอง	4.47%	4.70%	5.01%	10.66%	10.19%
รวมทุนของสหกรณ์	61.62%	63.39%	65.20%	8.23%	6.39%
รวมรายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินลงทุน	100.00%	100.00%	100.00%	7.38%	1.28%
รวมค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและเงินลงทุน	24.05%	25.88%	24.61%	15.58%	(3.70%)
รวมหนี้สงสัยจะสูญ	0.60%	0.09%	1.04%	(84.10%)	1,092.11%
รวมรายได้อื่น	0.14%	0.11%	0.15%	(16.36%)	41.30%
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	6.78%	6.86%	6.88%	8.68%	1.56%
กำไรสุทธิ	68.72%	67.27%	67.62%	5.13%	1.79%
รวมทุนภายใน	85.73%	90.32%	93.54%	12.14%	7.43%
รวมทุนภายนอก	14.27%	9.68%	6.46%	(27.75%)	(30.85%)

ตารางที่ 3 แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินในปีงบการเงินปัจจุบัน

หน่วย : ล้านบาท

USES OF FUND		SOURCES OF FUND	
การลงทุนระยะสั้น	1,288.59	เงินทุนระยะสั้น	2,850.45
- เงินให้กู้ยืมระยะสั้น	899.07	- เงินรับฝากระยะสั้น	2,288.75
- เงินลงทุนระยะสั้น	30.00	- เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร	
- เงินฝากสหกรณ์อื่น	63.94	และเงินกู้ยืมระยะสั้น	530.00
- สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นรวม	295.58	- หนี้สินหมุนเวียนอื่น	31.70
การลงทุนระยะยาว	6,978.05	เงินทุนระยะยาว	5,416.19
- เงินให้กู้ยืมระยะยาว	6,475.71	- เงินกู้ยืมระยะยาว/ตัวสัญญา	
- เงินลงทุนระยะยาว	101.21	ใช้เงินที่เกิน 1 ปี	0.00
- สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นรวม	401.13	- ทุนของสหกรณ์	5,389.72
รวม	8,266.64		8,266.64

เงินทุนระยะสั้น - การลงทุนระยะสั้น 1,561.86 ล้านบาท

เงินทุนระยะยาว - การลงทุนระยะยาว (1,561.86) ล้านบาท

เงินทุนระยะสั้น - (การลงทุนระยะสั้น + เงินให้กู้ยืมระยะยาว) (4,913.85) ล้านบาท

เงินทุนระยะยาว - (การลงทุนระยะยาว - เงินให้กู้ยืมระยะยาว) 4,913.85 ล้านบาท 59.44%

เปอร์เซ็นต์การใช้เงินทุนเมื่อเทียบกับสินทรัพย์ (ไม่ควรติดลบ)

ตารางที่ 4 ทุนภายในและทุนภายนอก ปีงบการเงินปัจจุบัน

รายการ	2556		2557		2558	
รวมทุนภายใน	6,373.23	85.73%	7,147.18	90.32 %	7,678.47	93.54%
รวมทุนภายนอก	1,060.74	14.27%	766.40	9.68 %	530.00	6.46%

ตารางที่ 7 ความเพียงพอในการชำระหนี้

ความเพียงพอในการชำระหนี้	2556	2557	2558
ความสามารถในการชำระดอกเบี้ย 1 (เท่า) (EBIT Base)	3.90	3.60	3.83
เงินสดสุทธิ จากกิจกรรมดำเนินงาน CFO (ล้านบาท)	(746.72)	(26.94)	54.85

ตารางที่ 8 ประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์/ความสามารถในการทำกำไร

ประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์	2556	2557	2558
อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (เท่า)	0.05	0.05	0.05
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)	3.63%	3.62%	3.57%
อัตราผลตอบแทนต่อทุน (ROE)	5.89%	5.72%	5.47%

ตารางที่ 9 ปริมาณสัดส่วนภาระหนี้

ปริมาณสัดส่วนภาระหนี้	2556	2557	2558
อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	0.62	0.58	0.53
อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม	38.38%	36.61%	34.80%

ตารางที่ 10 สภาพคล่อง

สภาพคล่อง	2556	2557	2558
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน	0.36	0.41	0.45
อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น	118.53%	110.21%	106.02%

หมายเหตุ : สัญลักษณ์ #DIV/0! ที่แสดงในตารางแสดงว่าข้อมูลตัวเลขที่เป็นตัวหารมีค่าเป็น “0” ทำให้ไม่สามารถหาค่าได้

สำหรับตารางที่ 5.1, 5.2, 6, 11 สามารถกรอกได้ดังนี้

ตารางที่ 5.1 การกระจุกตัวของหนี้สินของเงินกู้ยืมระยะสั้น(Short-term Liability Concentration)

สถาบันการเงิน	วงเงินเบิกเกินบัญชี	วงเงินตัวสัญญาใช้เงิน	วงเงินรวม	% สัดส่วนเงินกู้ยืมระยะสั้น	การใช้วงเงิน	% การใช้วงเงินรวม
ธ.กรุงไทย	30.00	600.00	630.00	48.46%	610.00	46.92%
ธ.กรุงเทพ	20.00	300.00	320.00	24.62%	-	
ธ.กรุงศรีอยุธยา	5.00	-	5.00	0.38%	-	
ธ.ธนชาติ	30.00	-	30.00	2.31%	-	
ธ.ออมสิน	15.00	300.00	315.00	24.23%	-	
	-	-	-	0.00%		
	-	-	-	0.00%		
	-	-	-	0.00%		
	-	-	-	0.00%		
	-	-	-	0.00%	-	
	-	-	-	0.00%	-	
ผลรวม (กรณีไม่แยกรายธนาคาร)	-	-	-	0.00%	-	
รวม	100.00	1,200.00	1,300.00	100.00%	610.00	

เงินกู้ยืมระยะสั้นเท่ากับ 6.41% ของสินทรัพย์	ไม่รวมเงินกู้ยืมระยะยาวที่ครบกำหนดชำระใน 1 ปี
การใช้วงเงินเท่ากับ 46.92%	

- ช่องวงเงินเบิกเกินบัญชี และวงเงินตัวสัญญาใช้เงิน “ให้กรอกวงเงิน” ดูจากหมายเหตุประกอบงบ
- ช่องการใช้วงเงิน “ให้กรอกยอดเงินกู้ยืมระยะสั้นที่ใช้” จำนวนเงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร และเงินกู้ยืมระยะสั้น/ตัวสัญญาใช้เงิน ในงบการเงิน
- หากไม่มีการแยกวงเงินและการใช้วงเงิน หรือไม่มีการแจกแจงเป็นรายธนาคาร/สหกรณ์ ให้นำตัวเลขดังกล่าวใส่ในช่อง “ผลรวม (กรณีไม่แยกรายธนาคาร)”

ตารางที่ 5.2 การกระจุกตัวของหนี้สินของเงินกู้ยืมระยะยาว (Long-term Liability Concentration)

สถาบันการเงิน	วงเงินกู้ยืม	ครบกำหนดภายใน 1 ปี	ครบกำหนดเกิน 1 ปี	% ครบกำหนดเกิน 1 ปี
สอ.จุฬาฯ	300.00	-	-	#DIV/0!
สอ.วชิรพยาบาล	250.00	-	-	#DIV/0!
	-	-	-	#DIV/0!
	-	-	-	#DIV/0!
	-	-	-	#DIV/0!
	-	-	-	#DIV/0!
	-	-	-	#DIV/0!
	-	-	-	#DIV/0!
	-	-	-	#DIV/0!
	-	-	-	#DIV/0!
	-	-	-	#DIV/0!
ผลรวม (กรณีไม่แยกรายธนาคาร)	-	-	-	#DIV/0!
รวม	550.00	-	-	#DIV/0!

เงินกู้ยืมระยะยาวเท่ากับ 0.00% ของสินทรัพย์

** กรณีในหมายเหตุประกอบงบการเงินไม่ได้แจกแจงแยกเป็นรายสถาบันการเงินของเงินกู้ครบกำหนดชำระภายใน 1 ปี และเงินกู้ครบกำหนดชำระใน 1 ปี หากไม่ได้แจกแจง ให้ใส่เฉพาะเงินต้นคงเหลือ ในช่อง “ครบกำหนดเกิน 1 ปี”

ตารางที่ 6 การลงทุนระยะยาว (ปีล่าสุด)

ลำดับ	รายการการลงทุนระยะยาว	วงเงิน ลบ.	สัดส่วน
1	ตราสารรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ (พันธบัตร ตั๋วคงคลัง ฯลฯ)	-	#DIV/0!
2	หุ้นกู้บริษัทรวมกันทั้งหมด (ไม่รวมหุ้นกู้ 5 อันดับแรก)	-	#DIV/0!
3	หุ้นกู้ หุ้นทุน ของบริษัท/สหกรณ์..... 5 อันดับแรกที่มียอดสูงที่สุด	-	#DIV/0!
4	หุ้นกู้ หุ้นทุน ของบริษัท/สหกรณ์..... 5 อันดับแรกที่มียอดสูงที่สุด	-	#DIV/0!
5	หุ้นกู้ หุ้นทุน ของบริษัท/สหกรณ์..... 5 อันดับแรกที่มียอดสูงที่สุด	-	#DIV/0!
6	หุ้นกู้ หุ้นทุน ของบริษัท/สหกรณ์..... 5 อันดับแรกที่มียอดสูงที่สุด	-	#DIV/0!
7	หุ้นกู้ หุ้นทุน ของบริษัท/สหกรณ์..... 5 อันดับแรกที่มียอดสูงที่สุด	-	#DIV/0!
8	หุ้นพวมนุม	-	#DIV/0!
9	การลงทุนอื่นๆ	-	#DIV/0!
10	ค่าเผื่อการปรับมูลค่าเงินลงทุน	-	#DIV/0!
	รวมเงินลงทุนระยะยาว	-	#DIV/0!

การลงทุนระยะยาว (ไม่นับรวมตราสารรัฐบาล) เท่ากับ 1.22% ของสินทรัพย์

- หากเปอร์เซ็นต์การลงทุนระยะยาว (ไม่นับรวมตราสารรัฐบาล) ไม่เกิน 25% ไม่ต้องกรอกในตารางนี้
- กรอกตัวเลขโดยใช้ราคาทุน
- ตราสารภาครัฐให้กรอกรวมกันไว้ในช่อง ลำดับที่ 1
- ให้กรอกหุ้นกู้ หุ้นทุน ของบริษัท/สหกรณ์ 5 อันดับแรกที่มีจำนวนเงินสูงที่สุด
- การกรอกที่ถูกต้อง ผลรวมเงินลงทุนระยะยาวต้องเท่ากับ 100%

ตารางที่ 11 การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับภาวะวิกฤตด้านสภาพคล่อง (Liquidity Coverage Ratio : LCR)

สินทรัพย์		หนี้สินและทุน	
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	253,118,033.27	เงินรับฝาก	2,288,749,601.13
เงินฝากสหกรณ์อื่น	63,944,846.63	เงินกู้ยืม	530,000,534.20
พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย	30,000,000.00	ส่วนของทุน	5,389,716,351.92
หุ้นกู้....			
พันธบัตรรัฐบาล			
.....			
HQLA	347,062,879.90		
เงินให้สินเชื่อและสินทรัพย์อื่น	7,919,579,806.37		
Cash Inflow	7,919,579,806.37	8,208,466,487.25	Cash Outflow
สินทรัพย์รวม (ต้องเท่ากับงบการเงิน)	8,266,642,686.27		

$$\text{LCR} = 120.14\%$$

1. กรอกตัวเลขสีดำ
2. ตัวเลขสีแดงห้ามกรอกหรือแก้ไข
3. เมื่อท่านกรอกข้อมูลที่เป็นตัวเลขสีดำแล้ว ข้อมูลทั้งหมดจะลิงค์ไปยังตารางต่างๆ ที่เป็นตัวเลขสีแดง

ในช่องสีเขียว กรอกเฉพาะสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูงเท่านั้น

สินทรัพย์สภาพคล่องสูง (HQLA) ดังนี้

1. เงินสด เงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่น ที่ไม่ติดภาระค้ำประกัน
2. ตราสารหนี้ที่ออก หรือค้ำประกันโดยรัฐบาล ธนาคารแห่งประเทศไทย องค์การระหว่างประเทศ (IMF , ECB , EC , MDBs) ที่ไม่ติดภาระค้ำประกัน
3. ตราสารหนี้ที่นอกเหนือจาก ข้อ 1 และ 2 (อนุโหล่มไม่ใช่อัตราส่วนลด) ที่ไม่ติดภาระค้ำประกัน
4. ตัวสัญญาใช้เงิน (P/N) ที่ออกโดยกระทรวงการคลัง ธนาคารของรัฐ (อนุโหล่มไม่ใช่อัตราส่วนลด) ที่ไม่ติดภาระค้ำประกัน
 - ตราสารหนี้ เช่น พันธบัตรรัฐบาล หุ้นกู้ กรมสิทธิบัตรบันทึกตราสารหนี้ในงบแสดงฐานะการเงิน เป็นการลงทุนระยะยาว ไม่นับตราสารหนี้ดังกล่าว เป็นสินทรัพย์สภาพคล่องสูง
 - สินทรัพย์สภาพคล่องที่มีการค้ำประกัน ไม่นับเป็นสินทรัพย์สภาพคล่องสูง
 - ตราสารทุนไม่นับเป็นสินทรัพย์สภาพคล่องสูง เช่น หุ้นสามัญ

ช่องสีส้ม นำตัวเลขสินทรัพย์รวมมากรอก ในช่องดังกล่าว

ช่องสีน้ำเงิน กรอกเพียง 3 รายการเท่านั้น ได้แก่

1. เงินรับฝากทั้งหมด (เงินรับฝากจากสมาชิกและสหกรณ์)
2. เงินกู้ยืมทั้งหมด ทั้งเงินกู้ยืมระยะสั้นและเงินกู้ยืมระยะยาว (เงินเบิกเกินบัญชี ตัวสัญญาใช้เงิน เงินกู้ระยะยาวที่ครบกำหนดชำระใน 1 ปี เงินกู้ระยะยาว ฯลฯ)
3. ทุนของสหกรณ์ทั้งหมด (ทุนเรือนหุ้น ทุนสะสม ทุนสำรอง กำไรสุทธิประจำปี)

วิธีการรอกคะแนน
สรุปการประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง 7 เกณฑ์

สรุปการประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง 7 เกณฑ์

เกณฑ์	คะแนน	น้ำหนัก	คะแนนความเสี่ยง
Sources of Fund & Uses of Fund	1	15.00	
Liabilities Concentration	0	5.00	
Long-term Investment Concentration	0	5.00	
Current Ratio	2	20.00	
Loans/(Deposits+Share Capital)	1	5.00	
Cash from Operating Activities	0	30.00	
Liquidity Coverage Ratio : LCR	0	20.00	
Total Risk			3

1. กรอกในช่อง ตัวเลขสีดำ
2. ตัวเลขสีแดงและช่องสีแดงห้ามกรอก

สามารถดาวน์โหลดไฟล์วิธีการกรอกข้อมูลในตารางข้อมูลทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ (Excel File) และคู่มือการวิเคราะห์ทางการเงินและการประเมินความเสี่ยงสหกรณ์ออมทรัพย์ (ด้านสภาพคล่อง) ได้ที่เว็บไซต์กองพัฒนาสหกรณ์ด้านการเงินและร้านค้า <http://webhost.cpd.go.th/cepocpd/>

การวิเคราะห์งบการเงินสหกรณ์ออมทรัพย์

การวิเคราะห์งบการเงิน เป็นกระบวนการสอบทานและประเมินรายงานทางการเงิน เพื่อประโยชน์ในการเข้าใจถึงสภาพทางการเงินของสหกรณ์ และยังช่วยในการบริหารจัดการและตัดสินใจ ส่วนข้อมูลการวิเคราะห์ เป็นประโยชน์สำหรับฝ่ายจัดการ กรรมการ สมาชิก ผู้สนใจอื่นๆ รวมทั้งหน่วยงานที่กำกับดูแล เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์งบการเงิน ในคู่มือฉบับนี้เลือกใช้ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ย่อส่วนตามแนวดิ่ง (Common - size Analysis)
2. การวิเคราะห์แนวนอน (YOY Analysis)
3. การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios Analysis)

วิธีการวิเคราะห์งบการเงินสหกรณ์ออมทรัพย์ สามารถแบ่งได้ออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. การรวบรวมข้อมูล (ข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี)
2. การวิเคราะห์งบการเงิน
 - 2.1 การวิเคราะห์ย่อส่วนตามแนวดิ่ง (Common - size Analysis)
 - 2.2 การวิเคราะห์แนวนอน (YOY Analysis)
 - 2.3 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios Analysis)

1. การรวบรวมข้อมูล

รวบรวมข้อมูลของสหกรณ์ออมทรัพย์ เช่น งบการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ รายงานประจำปี รายงานผู้สอบบัญชี ข้อมูลจากหน้าเว็บไซต์ และข้อมูลอื่นๆ เช่น อัตราดอกเบี้ย โครงสร้างองค์กร ข้อบังคับ ระเบียบ ข้อมูลธุรกรรมต่างๆ เช่น ธุรกรรมสินเชื่อ ธุรกรรมการลงทุน เป็นต้น โดยรวบรวมข้อมูลอย่างน้อย 3 ปี

2. การวิเคราะห์งบการเงิน

2.1 การวิเคราะห์ย่อยส่วนตามแนวดิ่ง (Common - size Analysis)

เป็นการแปลงค่าตัวเลขของรายการต่างๆ ให้อยู่ในรูปเปอร์เซ็นต์ของรายการสำคัญในงบการเงิน ที่ต้องทำก็เพราะ การดูเป็นตัวเลขเม็ดเงินทำให้เราเปรียบเทียบยากว่า ปีนี้เทียบกับปีที่แล้วโครงสร้างทางการเงิน ในงบแสดงฐานะการเงินหรือโครงสร้างทางการเงิน ทำกำไรในงบกำไรขาดทุนเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่

- ในงบดุล รายการต่างๆ จะคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ เทียบกับสินทรัพย์รวม หรือเทียบกับหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

- ในงบกำไรขาดทุน รายการต่างๆ จะคิดเป็นเปอร์เซ็นต์เมื่อเทียบกับยอดขาย

กรอบที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย จะต้องวิเคราะห์งบการเงินสหกรณ์ ออมทรัพย์ โดยใช้การวิเคราะห์ย่อยส่วนตามแนวดิ่ง (Common - size Analysis) ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ย่อยส่วนตามแนวดิ่ง (Common - size Analysis)

2.1.1) ด้านสินทรัพย์ (ย้อนหลัง 3 ปี)

- โครงสร้างของสินทรัพย์หมุนเวียนและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

2.1.2) ด้านโครงสร้างหนี้สินและทุนของสหกรณ์ (ย้อนหลัง 3 ปี)

- หนี้สินหมุนเวียน และหนี้สินไม่หมุนเวียน
- ทุนของสหกรณ์

2.1.3) พิจารณาผลการดำเนินงานในงบกำไรขาดทุน (ย้อนหลัง 3 ปี)

- สัดส่วนค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและเงินลงทุน เทียบกับรายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินลงทุน

- สัดส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เทียบกับรายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินลงทุน

- สัดส่วนหนี้สงสัยจะสูญ เทียบกับรายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินลงทุน

- สัดส่วนกำไรสุทธิ เทียบกับรายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินลงทุน

**** หมายเหตุ** วิเคราะห์ว่าสัดส่วนดังกล่าวมีความเปลี่ยนแปลงที่เป็นข้อสังเกตหรือไม่ จากรายการใด และ ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงจากรายการใด และหาเหตุผลสนับสนุนว่าเปลี่ยนแปลงเพราะอะไร

ดูตัวอย่างการวิเคราะห์ย่อยส่วนตามแนวดิ่ง (Common - size Analysis)

ภาคผนวก หน้า 41-42 , 57-58 , 73

2.2 การวิเคราะห์แนวโน้ม (YOY Analysis)

การวิเคราะห์แนวโน้มเป็นการวิเคราะห์ตามแนวนอน วัตถุประสงค์เพื่อให้เห็นแนวโน้ม หรือการเปลี่ยนแปลง การเพิ่มขึ้นลดลง ของรายการที่เป็นสาระสำคัญ

วิธีการใช้ในที่นี้จะเลือกใช้การดูการเปลี่ยนแปลงเทียบกับปีต่อปี การใช้ YOY Analysis ควรทำหลัง Common - size Analysis แล้ว จะทำให้เห็นปัญหาแต่ละรายการที่เราสังเกต และสามารถดึงรายการที่เป็นข้อสังเกตมาวิเคราะห์ด้วย YOY Analysis เพื่อยืนยันว่ารายการดังกล่าวเป็นปัญหาจริง

กรอบที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย จะต้องวิเคราะห์งบการเงินสหกรณ์ออมทรัพย์ โดยใช้การวิเคราะห์แนวโน้ม (Trend Analysis) ดังนี้

2.2 การวิเคราะห์แนวโน้ม (YOY Analysis)

2.2.1) ด้านสินทรัพย์ การเปลี่ยนแปลงทางด้านสินทรัพย์ของสหกรณ์ (ย้อนหลัง 3 ปี)

2.2.2) ด้านหนี้สินและทุนของสหกรณ์ การเปลี่ยนแปลงทางด้านหนี้สินและทุนของสหกรณ์ (ย้อนหลัง 3 ปี)

2.2.3) พิจารณาผลการดำเนินงานในงบกำไรขาดทุน

- การเปลี่ยนแปลงของรายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินลงทุน
- การเปลี่ยนแปลงของค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและเงินลงทุน
- การเปลี่ยนแปลงของค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน
- การเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนกำไรสุทธิ
- การเปลี่ยนแปลงของหนี้สูญ

**** หมายเหตุ** วิเคราะห์ว่าการเปลี่ยนแปลงของปีปัจจุบันกับปีก่อนหน้า มีความเปลี่ยนแปลงที่เป็นข้อสังเกตหรือไม่ จากรายการใด และ ถ้ามีเปลี่ยนแปลงจากรายการใด และหาเหตุผลสนับสนุนว่าเปลี่ยนแปลงเพราะอะไร

ดูตัวอย่างการวิเคราะห์แนวโน้ม (YOY Analysis) ภาคผนวก

หน้า 42-43, 58-59, 74

2.3 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios Analysis)

ในการวิเคราะห์เพื่อประเมินฐานะทางการเงินของธุรกิจจำเป็นต้องอาศัยเครื่องมือที่เรียกว่า อัตราส่วน หรือเลขดัชนี โดยนำข้อมูลทางการเงินมาเปรียบเทียบกับและตีความหมายฐานะทางการเงินและดำเนินงานจากอัตราส่วน

กรอบที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย จะต้องวิเคราะห์งบการเงินสหกรณ์ ออมทรัพย์ โดยใช้การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios Analysis) ดังนี้

2.3 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios Analysis)

2.3.1) ด้านความเพียงพอในการชำระหนี้

- ความสามารถในการชำระดอกเบี้ย 1 (เท่า) (EBIT Base)
- เงินสดสุทธิ จากกิจกรรมดำเนินงาน CFO (ล้านบาท)

2.3.2) ด้านประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์/ความสามารถในการทำกำไร

- ด้านประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ของสหกรณ์
- อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)
- อัตราผลตอบแทนต่อทุน (ROE)

2.3.3) ปริมาณสัดส่วนภาระหนี้

- อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของทุน (D/E Ratio)
- โครงสร้างทางการเงินส่วนที่เป็นหนี้สินเปรียบเทียบกับสินทรัพย์รวม

2.3.4) สภาพคล่อง

- อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน
- อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น

คำอธิบาย

- ความสามารถในการชำระดอกเบี้ย 1 (เท่า) (EBIT Base)

ค่าที่ได้ยิ่งสูงยิ่งดี ยังมีความสามารถในการชำระดอกเบี้ย (ไม่ควรต่ำกว่า 1 เท่า)

- เงินสดสุทธิ จากกิจกรรมดำเนินงาน CFO (ล้านบาท)

แสดงในงบกระแสเงินสด (กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน) คือ การนำกำไรสุทธิหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานแล้วเงินสดที่เหลือมีปริมาณเท่าไร (ไม่ควรติดลบ)

(ต่อ)

- ด้านประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์/ความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์

แสดงถึงการใช้สินทรัพย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ หรือเป็นตัวบอกว่า มีสินทรัพย์มากเกินความจำเป็นหรือไม่ กับผลตอบแทนที่ได้รับกลับมา (ค่ายิ่งมากยิ่งดี ค่าที่ได้ควรมีแนวโน้มสูงขึ้นจากปีที่ผ่านมา)

- ปริมาณสัดส่วนภาระหนี้

เป็นการเทียบหนี้สินต่อทุน หรือเทียบหนี้สินต่อสินทรัพย์ (ค่ายิ่งน้อยยิ่งดี ค่ายิ่งใกล้ 0 ยิ่งดี)

- อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน

สินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าหนี้สินหมุนเวียน แสดงว่า สภาพคล่องสูง (ค่ายิ่งมากยิ่งดี ควรมากกว่า 1)

- อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น

การนำเงินที่รับฝากและทุนเรือนหุ้นไปให้สินเชื่อ (ไม่ควรเกิน 100%) ถ้าเกิน 100% สหกรณ์ต้องมีการระดมเงินภายนอก และหากไม่สามารถหาเงินทุนภายนอก หรือถูกเรียกชำระหนี้ก่อนเวลา อาจเกิดปัญหาสภาพคล่อง

ดูตัวอย่างการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios Analysis)

ภาคผนวก หน้า 43-45, 58-60, 74-77

การประเมินความเสี่ยงสหกรณ์ออมทรัพย์ (ด้านสภาพคล่อง)

ภายหลังจากได้วิเคราะห์งบการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์แล้ว ขั้นตอนต่อไปคือ การใช้งบการเงิน และข้อมูลต่างๆ ที่มีอยู่ผ่านเครื่องมือทางการเงินต่างๆ เพื่อประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของสหกรณ์ออมทรัพย์ว่า มีความเสี่ยงมากหรือน้อยเพียงใด และสาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ในการประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของสหกรณ์ออมทรัพย์ในคู่มือฉบับนี้ เป็นการประเมินภายใต้ข้อมูลจากงบการเงิน และข้อมูลอื่นๆ ที่มีอยู่ ไม่ได้ครอบคลุมด้านอื่นๆ เช่น ความรู้ ประสบการณ์ของกรรมการและฝ่ายจัดการในเรื่องการเงิน การบริหารจัดการสินทรัพย์และหนี้สินภายในสหกรณ์ เป็นต้น การประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่องในคู่มือฉบับนี้สามารถแบ่งเกณฑ์ออกเป็น 7 เกณฑ์ ดังนี้

1. แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน (Sources of Fund & Uses of Fund)
2. การกระจุกตัวของหนี้สินของเงินกู้ยืมระยะสั้นและเงินกู้ยืมระยะยาว (Liabilities Concentration)
3. การกระจุกตัวของการลงทุนระยะยาว (Long-term Investment Concentration)
4. อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio)
5. อัตราส่วนเงินให้กู้ต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น (Loans/(Deposits + Share Capital))
6. กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน (Cash from Operating Activities)
7. การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับภาวะวิกฤตด้านสภาพคล่อง (Liquidity Coverage Ratio : LCR)

1. แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน (Sources of Fund & Uses of Fund)

การวิเคราะห์แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในคู่มือฉบับนี้ จะใช้ข้อมูลจากงบแสดงฐานะการเงิน เพื่อดูว่าสหกรณ์จัดหาเงินทุนมาจากแหล่งใด และใช้ไปในที่ใดบ้าง จำนวนเท่าไร พฤติกรรมการได้มาและใช้ไปของเงินทุนที่เกิดขึ้น จะสะท้อนถึงฐานะทางการเงินของสหกรณ์ได้เป็นอย่างดี

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน (Sources of Fund & Uses of Fund)

3.1) จำนวนเงินทุนทั้งหมด

3.2) แหล่งที่ได้มาของเงินทุนและแหล่งที่ใช้ไปของเงินทุนจำนวนเท่าใด (ระยะสั้น/ระยะยาว)

3.3) ส่วนต่างของแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน (ระยะสั้น/ระยะยาว)

3.4) ส่วนต่างของแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน กรณีอนุโลมให้เงินให้กู้ยืมระยะยาวเป็นการใช้ทุนหมุนเวียน (ระยะสั้น) (ระยะสั้น/ระยะยาว)

3.5) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ว่า มีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

3.6) เกณฑ์ประเมินความเสี่ยงหลังจากวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของแหล่งที่มาและใช้ไป ของเงินทุน (Sources of Fund & Uses of Fund)

1. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน (Sources of Fund & Uses of Fund)	ความเสี่ยง	คะแนน
1. Sources of Fund & Uses of Fund (ปกติ) เงินทุนระยะยาว (แหล่งที่มา) - ลงทุนระยะยาว (แหล่งใช้ไป) ≥ 0	ไม่เสี่ยง	0
2. Sources of Fund & Uses of Fund (ปกติ) เงินทุนระยะยาว (แหล่งที่มา) - ลงทุนระยะยาว (แหล่งใช้ไป) ≤ 0 Sources of Fund & Uses of Fund (อนุโลมให้เงินให้กู้ยืมระยะยาวเป็นการใช้ทุนหมุนเวียน) เงินทุนระยะยาว (แหล่งที่มา) - ลงทุนระยะยาว (แหล่งใช้ไป, ไม่รวมเงินให้กู้ยืมระยะยาว) ≥ 0	เสี่ยง	1
3. Sources of Fund & Uses of Fund (ปกติ) เงินทุนระยะยาว (แหล่งที่มา) - ลงทุนระยะยาว (แหล่งใช้ไป) ≤ 0 Sources of Fund & Uses of Fund (อนุโลมให้เงินให้กู้ยืมระยะยาวเป็นการใช้ทุนหมุนเวียน) เงินทุนระยะยาว (แหล่งที่มา) - ลงทุนระยะยาว (แหล่งใช้ไป, ไม่รวมเงินให้กู้ยืมระยะยาว) ≤ 0	เสี่ยง	2

หากเงินทุนระยะยาว (แหล่งที่มา) - ลงทุนระยะยาว (แหล่งใช้ไป) ติดลบหรือน้อยกว่าศูนย์ แสดงว่า ส่วนที่ ติดลบนั่น สหกรณ์ได้ดึงเงินทุนระยะสั้นส่วนหนึ่งมาใช้ ซึ่งหากมีจำนวนที่สูงยังมีความเสี่ยงจากการใช้เงินไม่สัมพันธ์กันสูงขึ้นตามมาด้วย

ดูตัวอย่างการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน

ภาคผนวก หน้า 46-47, 61-62, 77-79

2. การกระจุกตัวของหนี้สินของเงินกู้ยืมระยะสั้นและระยะยาว (Liabilities Concentration)

การวิเคราะห์การกระจุกตัวของธุรกรรม จะเปรียบเทียบสัดส่วนของธุรกรรมในปีหนึ่งๆ (เน้นการวิเคราะห์รายการหรือธุรกรรมใดธุรกรรมหนึ่งที่มีการกระจุกตัวกับจุดใดจุดหนึ่งสูงเกินไป เช่น สหกรณ์ให้สินเชื่อ แก่สหกรณ์ A ในสัดส่วน 25% ของสินเชื่อทั้งหมด ถือว่าธุรกรรมดังกล่าวมีนัยสำคัญและมีความเสี่ยงสูง ที่จะกระทบสหกรณ์ในระดับที่รุนแรง หรือสหกรณ์นำเงินไปลงทุนในหุ้นกู้บริษัท B สูงถึง 25% ของเงินลงทุนทั้งหมด เป็นต้น ในการกระจุกตัวของธุรกรรม เช่น เงินกู้ยืม เงินรับฝาก เงินให้กู้ การลงทุน เป็นต้น ผู้วิเคราะห์สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ทั้งสิ้น **สำหรับในเกณฑ์นี้ได้เลือกธุรกรรมเงินกู้ยืมกรณีเงินกู้ยืมระยะสั้นที่มีสัดส่วนมากกว่า 25% ของสินทรัพย์รวม และเงินกู้ยืมระยะยาวที่มีสัดส่วนมากกว่า 25% ของสินทรัพย์รวม** เพื่อมองการกระจุกตัวของเจ้าหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ดังนี้

1. รายชื่อเจ้าหนี้เงินกู้ยืมทั้งหมด พร้อมวงเงินกู้ยืม แยกเป็น 2 ตาราง คือ
1) เงินกู้ยืมระยะสั้น 2) เงินกู้ยืมระยะยาว (ถ้าไม่มีไม่ต้องใส่ตารางดังกล่าว)
2. หาสัดส่วนเงินเจ้าหนี้เงินกู้ยืมทั้งหมดเป็นเปอร์เซ็นต์ต่อสินทรัพย์ สัดส่วนเงินกู้ยืมรายใดรายหนึ่งเป็นเปอร์เซ็นต์ต่อเงินกู้ยืมทั้งหมด และสัดส่วนการใช้วงเงินต่อวงเงินรวม

2.1 เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการกระจุกตัวของหนี้สินของเงินกู้ยืมระยะสั้น (Short-term Liability Concentration)	ความเสี่ยง	คะแนน
- สัดส่วนวงเงินกู้ยืมระยะสั้นทั้งหมด (ธนาคาร/สถาบันการเงิน/สหกรณ์ ฯลฯ) <u>ไม่รวมเงินกู้ยืมระยะยาวที่ครบกำหนดชำระใน 1 ปี ≤ 25% ของสินทรัพย์รวม</u> หรือ - สัดส่วนวงเงินกู้ยืมระยะสั้นทั้งหมด (ธนาคาร/สถาบันการเงิน/สหกรณ์ ฯลฯ) <u>ไม่รวมเงินกู้ยืมระยะยาวที่ครบกำหนดชำระใน 1 ปี ≥ 25% ของสินทรัพย์รวม</u> แต่มีเปอร์เซ็นต์การใช้วงเงินไม่เกิน 75% ของวงเงินรวม	ไม่เสี่ยง	0

	ความเสี่ยง	คะแนน
- สัดส่วนเจ้าหนี้เงินกู้ยืมระยะสั้นทั้งหมด (ธนาคาร/สถาบันการเงิน/สหกรณ์ ฯลฯ) <u>ไม่รวมเงินกู้ยืมระยะยาวที่ครบกำหนดชำระ</u> ใน 1 ปี $\geq 25\%$ ของสินทรัพย์รวม และ - มีเปอร์เซ็นต์การใช้วงเงินเกิน 75% ของวงเงินรวม และ - มีสัดส่วนวงเงินให้กู้ยืมระยะสั้นรายใดรายหนึ่งเกิน 25% ของวงเงินกู้ยืมรวม	เสี่ยง	2

2.2 เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการกระจุกตัวของหนี้สินของเงินกู้ยืมระยะยาว (Long-term Liability Concentration)	ความเสี่ยง	คะแนน
- สัดส่วนเงินกู้ยืมระยะยาว เกิน 1 ปี ทั้งหมด (ธนาคาร/สถาบันการเงิน/สหกรณ์ ฯลฯ) $\leq 25\%$ ของสินทรัพย์รวม	ไม่เสี่ยง	0
- สัดส่วนเงินกู้ยืมระยะยาว เกิน 1 ปี ทั้งหมด (ธนาคาร/สถาบันการเงิน/สหกรณ์ ฯลฯ) $\geq 25\%$ ของสินทรัพย์รวม และ - สัดส่วนเงินกู้ยืมระยะยาวเกิน 1 ปี รายใดรายหนึ่งเกิน 25% ของวงเงินกู้ยืมรวม	เสี่ยง	2

2.3 ผลรวมของเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการกระจุกตัวของหนี้สินของเงินกู้ยืมระยะสั้นและเงินกู้ยืมระยะยาว (Short-term Liability Concentration) + (Long-term Liability Concentration)	
1. เกณฑ์การกระจุกตัวของหนี้สินของเงินกู้ยืมระยะสั้น (Short-term Liability Concentration)	0 - 2 คะแนน
2. เกณฑ์การกระจุกตัวของหนี้สินของเงินกู้ยืมระยะยาว (Long-term Liability Concentration)	0 - 2 คะแนน
รวม	0 - 4 คะแนน

ดูตัวอย่างการกระจุกตัวของหนี้สินของเงินกู้ยืมระยะสั้นและระยะยาว (Liability Concentration)
ภาคผนวก หน้า 48-50, 63-65, 80-82

3. การกระจุกตัวของการลงทุนระยะยาว (Long-term Investment Concentration)

การวิเคราะห์การกระจุกตัวของธุรกรรม จะเปรียบเทียบสัดส่วนของธุรกรรมในปีหนึ่งๆ (เน้นการวิเคราะห์รายการหรือธุรกรรมใดธุรกรรมหนึ่งที่มีการกระจุกตัวกับจุดใดจุดหนึ่งสูงเกินไป สำหรับในเกณฑ์นี้ได้เลือกธุรกรรมที่มีการลงทุนระยะยาว(ไม่รวมพันธบัตรรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ หรือตราสารหนี้รัฐบาล) โดยมีสัดส่วนมากกว่า 20% ของสินทรัพย์รวม เพื่อมองการกระจุกตัวของการลงทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง หากการลงทุนดังกล่าวมีความผันผวน และไม่สามารถนำเงินดังกล่าวแปลงเป็นเงินสดได้เต็มจำนวน

3. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการกระจุกตัวของการลงทุนระยะยาว (Long-term Investment Concentration)	ความเสี่ยง	คะแนน
- สัดส่วนของการลงทุนระยะยาวทั้งหมด $\leq$ 25% ของสินทรัพย์รวม หรือ - สัดส่วนตราสารหนี้หรือตราสารทุนที่ไม่ใช่รัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจรายใดรายหนึ่งน้อยกว่า 25% ของการลงทุนระยะยาวทั้งหมด (ไม่รวมพันธบัตรรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ หรือตราสารหนี้รัฐบาล)	ไม่เสี่ยง	0
- สัดส่วนของการลงทุนระยะยาวทั้งหมด $\geq$ 25% ของสินทรัพย์รวม **สัดส่วนตราสารหนี้หรือตราสารทุนที่ไม่ใช่รัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจรายใดรายหนึ่งมากกว่า 25% ของการลงทุนระยะยาวทั้งหมด (ไม่รวมพันธบัตรรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ หรือตราสารหนี้รัฐบาล)	เสี่ยง	2

ดูตัวอย่างเกณฑ์การกระจุกตัวของการลงทุนระยะยาว (Long-term Investment Concentration)

ภาคผนวก หน้า 50-51, 65-66, 82-83

4. อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio)

อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio) คือ สัดส่วนสินทรัพย์หมุนเวียน ต่อหนี้สินหมุนเวียน เป็นเกณฑ์หนึ่งที่มีผู้อบ้นี้ได้เลือกใช้ในการประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของสหกรณ์ออมทรัพย์

4. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current ratio)	ความเสี่ยง	คะแนน
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน ≥ 1 เท่า	ไม่เสี่ยง	0
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน < 1 เท่า แต่ ≥ 0.5 เท่า	เสี่ยง	1
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน < 0.5 เท่า	เสี่ยง	2

ดูตัวอย่างอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio)

ภาคผนวก หน้า 51, 67, 83

5. อัตราส่วนเงินให้กู้ต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น (Loans/(Deposits+Share Capital))

อัตราส่วนเงินให้กู้ต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น คือ สัดส่วนที่สหกรณ์นำเงินฝากและทุนเรือนหุ้นที่ได้มา ไปให้สินเชื่อ (เงินให้สินเชื่อ/(เงินฝาก+ทุนเรือนหุ้น)*100) เนื่องจากสหกรณ์ได้รับค่าหุ้นจากสมาชิกสะสม เป็นทุนเรือนหุ้นและสามารถนำไปใช้ในธุรกิจได้ แต่ทั้งนี้ควรเพื่อส่วนหนึ่งเป็นสินทรัพย์สภาพคล่อง แต่ในคู่มือฉบับนี้ได้นำทุนเรือนหุ้นเต็มจำนวนมารวมกับเงินรับฝากเพื่อหาสัดส่วนเงินให้กู้ต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น ทั้งนี้ ค่าที่ได้ไม่ควรมากกว่า 100% เนื่องจากได้นำทุนเรือนหุ้นมาคำนวณรวมเต็มจำนวน ซึ่งเป็นเกณฑ์หนึ่งที่มีผู้อบ้นี้ได้เลือกใช้ในการประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของสหกรณ์ออมทรัพย์

5. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงสัดส่วนเงินให้กู้ต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น	ความเสี่ยง	คะแนน
อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อกู้ต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น $\leq 100\%$	ไม่เสี่ยง	0
อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อกู้ต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น $> 100\%$	เสี่ยง	2

ดูตัวอย่างอัตราส่วนเงินให้กู้ต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น (Loans/(Deposits+Share Capital))

ภาคผนวก หน้า 51-52, 67, 84

6. กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน (Cash from Operating Activities)

กิจกรรมการดำเนินงานเป็นกิจกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการดำเนินงานของกิจการในการก่อให้เกิดกระแสเงินสดที่เพียงพอเพื่อจ่ายชำระหนี้กู้ยืม เพื่อดำเนินงานของกิจการ เพื่อจ่ายเงินปันผล และเพื่อการลงทุนใหม่ ๆ โดยไม่จำเป็นต้องมีการจัดหาเงินจากแหล่งเงินภายนอก ดังนั้น กิจกรรมดำเนินงานจึงเป็นกิจกรรมที่เกิดจากรายการค่าที่มีผลต่อกำไรสุทธิ ซึ่งเป็นรายได้หลักของธุรกิจ เป็นรายการค่าทั้งหมดที่นอกเหนือจากกิจกรรมการลงทุนและกิจกรรมการจัดหาเงิน รวมถึงรายการค่าที่มีผลต่อสินทรัพย์หมุนเวียนและหนี้สินหมุนเวียน (ยกเว้นหนี้ที่เกิดจากการกู้ยืม และเงินปันผลค้างจ่าย) และรวมถึงการเปลี่ยนแปลงบัญชีในงบแสดงฐานะทางการเงินส่วนที่ไม่หมุนเวียน ซึ่งมีผลกระทบต่อกำไรสุทธิ

กระแสเงินสดจากการดำเนินงานไม่ควรติดลบ ถ้าติดลบติดต่อกันต่อเนื่องจะทำให้สหกรณ์มีความเสี่ยงสภาพคล่องสูงตามมา

6. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงกระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน (Cash from Operating Activities)	ความเสี่ยง	คะแนน
กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน CFO ไม่ติดลบ	ไม่เสี่ยง	0
กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน CFO ติดลบ 1 ปี	เสี่ยง	1
กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน CFO ติดลบ ติดต่อกัน 2 ปี ขึ้นไป	เสี่ยง	2

ดูตัวอย่างกระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน (Cash from Operating Activities)

ภาคผนวก หน้า 52, 68, 84-85

7. การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับภาวะวิกฤตด้านสภาพคล่อง (Liquidity Coverage Ratio : LCR)

วัตถุประสงค์เพื่อให้สหกรณ์มีความแข็งแกร่งสามารถรองรับภาวะวิกฤตด้านสภาพคล่องที่มีความรุนแรงในระยะสั้นได้ โดยมีหลักการว่า ต้องมี HQLA เพียงพอรองรับประมาณการกระแสเงินสดที่อาจไหลออกสุทธิใน 30 วัน ภายใต้ภาวะวิกฤต ทั้งนี้ เครื่องมือดังกล่าวจะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เมื่อมีการใช้ทดสอบเป็นระยะ ภายใต้ภาวะวิกฤตที่มีความแตกต่างกัน และกระแสเงินสดเข้าไหลออกที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา แต่ทั้งนี้ คู่มือเล่มนี้ ได้เลือกใช้เครื่องมือดังกล่าว โดยใช้ข้อมูลจากงบการเงินประจำปี ซึ่งสามารถเป็นสัญญาณเตือนเบื้องต้นได้ในระดับหนึ่ง ดังนั้น ค่า LCR ที่ได้จากคู่มือเล่มนี้ ไม่สามารถสะท้อนการรองรับภาวะวิกฤตด้านสภาพคล่องที่รองรับกระแสเงินสดที่อาจไหลออกสุทธิใน 30 วันได้ แต่เป็นเพียงการประเมินการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเบื้องต้นเท่านั้น

การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับภาวะวิกฤตด้านสภาพคล่อง

(Liquidity Coverage Ratio : LCR)

$$LCR = \frac{\text{High quality liquid assets (HQLA)}}{\text{Cash Outflow - Cash Inflow}} \geq 100\%$$

	สินทรัพย์	หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	
HQLA	สินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูง (liquid assets)	เงินรับฝากทั้งหมด (Deposits)	
Cash Inflow	เงินให้สินเชื่อและสินทรัพย์อื่น (Loans and other assets)	เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน/ สหกรณ์ทั้งหมด (Funding)	Cash Inflow
		ส่วนของผู้ถือหุ้น (Equity)	
	- ตัวเลขของสินทรัพย์รวม ต้องเท่ากับสินทรัพย์รวมในการเงิน - หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น กรอกเพียง 3 รายการเท่านั้น คือ 1) เงินรับฝากทั้งหมด 2) เงินกู้ยืมทั้งหมด และ 3) ทุนของสหกรณ์		

สินทรัพย์สภาพคล่องสูง (HQLA) ดังนี้

1. เงินสด เงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่น ที่ไม่ติดภาระค้ำประกัน
2. ตราสารหนี้ที่ออก หรือค้ำประกันโดยรัฐบาล ธนาคารแห่งประเทศไทย องค์กรระหว่างประเทศ (IMF, ECB, EC, MDBs) ที่ไม่ติดภาระค้ำประกัน
3. ตราสารหนี้ที่นอกเหนือจาก ข้อ 1 และ 2 (อนุโบลมิใช่ใช้อัตราส่วนลด) ที่ไม่ติดภาระค้ำประกัน
4. ตั๋วสัญญาใช้เงิน (P/N) ที่ออกโดยกระทรวงการคลัง ธนาคารของรัฐ (อนุโบลมิใช่ใช้อัตราส่วนลด) ที่ไม่ติดภาระค้ำประกัน

หมายเหตุ : - ตราสารหนี้ เช่น พันธบัตรรัฐบาล หุ้นกู้ กรณีสหกรณ์บันทึกตราสารหนี้ในงบแสดงฐานะการเงิน เป็นการลงทุนระยะยาว และติดภาระค้ำประกันไม่นับตราสารหนี้ดังกล่าว เป็นสินทรัพย์สภาพคล่องสูง

- ตราสารทุนไม่นับเป็นสินทรัพย์สภาพคล่องสูง เช่น หุ้นสามัญ

** ถ้าผลที่ได้เป็นไปตามเกณฑ์ ($LCR \geq 100\%$) = ความเสี่ยงด้านสภาพคล่องต่ำ

7. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับภาวะวิกฤตด้านสภาพคล่อง Liquidity Coverage Ratio : LCR	ความเสี่ยง	คะแนน
$LCR \geq 100\%$	ไม่เสี่ยง	0
$LCR < 100\%$	เสี่ยง	2

ดูตัวอย่าง เกณฑ์การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับภาวะวิกฤตด้านสภาพคล่อง
Liquidity Coverage Ratio : LCR
ภาคผนวก หน้า 53-54, 68-69, 85-86

บทที่ 5

สรุปเกณฑ์คะแนนการประเมินความเสี่ยง ด้านสภาพคล่อง 7 เกณฑ์

เกณฑ์คะแนนประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง 7 เกณฑ์ ซึ่งครอบคลุมงบการเงินที่สามารถสะท้อนความเสี่ยงด้านสภาพคล่องได้ จากการนำงบการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ที่มีการบริหารสภาพคล่องในระดับ ดีมาก ดี ปานกลาง และต่ำ มาทดลองและถ่วงน้ำหนักค่าคะแนนของแต่ละเกณฑ์ เพื่อให้ค่าคะแนนของแต่ละแห่งมีความเหมาะสม โดยสามารถสรุปการประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง 7 เกณฑ์ ดังนี้

1. แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน (Sources of Fund & Uses of Fund)
2. การกระจุกตัวของหนี้สินของเงินกู้ยืมระยะสั้นและเงินกู้ยืมระยะยาว (Liabilities Concentration)
3. การกระจุกตัวของการลงทุนระยะยาว (Long-term Investment Concentration)
4. อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio)
5. อัตราส่วนเงินให้กู้ต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น (Loans/(Deposits +Share Capital))
6. กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน (Cash from Operating Activities)
7. การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับภาวะวิกฤตด้านสภาพคล่อง (Liquidity Coverage Ratio : LCR)

1. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน (Sources of Fund & Uses of Fund)	ความเสี่ยง	คะแนน	น้ำหนัก
1. Sources of Fund & Uses of Fund (ปกติ) เงินทุนระยะยาว (แหล่งที่มา) - ลงทุนระยะยาว (แหล่งใช้ไป) ≥ 0	ไม่เสี่ยง	0	15.00

	ความเสี่ยง	คะแนน	น้ำหนัก
2. Sources of Fund & Uses of Fund (ปกติ) เงินทุนระยะยาว (แหล่งที่มา) - ลงทุนระยะยาว (แหล่งใช้ไป) ≤ 0 <u>Sources of Fund & Uses of Fund (อนุมัติให้เงิน</u> <u>ให้กู้ยืมระยะยาวเป็นการใช้ทุนหมุนเวียน)</u> เงินทุนระยะยาว (แหล่งที่มา) - ลงทุนระยะยาว (แหล่งใช้ไป, ไม่รวมเงินให้กู้ยืมระยะยาว) ≥ 0	เสี่ยง	1	15.00
3. Sources of Fund & Uses of Fund (ปกติ) เงินทุนระยะยาว(แหล่งที่มา) - ลงทุนระยะยาว (แหล่งใช้ไป) ≤ 0 <u>Sources of Fund & Uses of Fund (อนุมัติให้เงิน</u> <u>ให้กู้ยืมระยะยาวเป็นการใช้ ทุนหมุนเวียน)</u> เงินทุนระยะยาว(แหล่งที่มา) - ลงทุนระยะยาว (แหล่งใช้ไป, ไม่รวมเงินให้กู้ยืมระยะยาว) ≤ 0	เสี่ยง	2	

2.1 เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการกระจุกตัวของ หนี้สินของเงินกู้ยืมระยะสั้น (Short-term Liability Concentration)	ความเสี่ยง	คะแนน	น้ำหนัก
- สัดส่วนวงเงินกู้ยืมระยะสั้นทั้งหมด (ธนาคาร/สถาบัน การเงิน/สหกรณ์ ฯลฯ) <u>ไม่รวมเงินกู้ยืมระยะยาวที่ครบ</u> <u>กำหนดชำระใน 1 ปี $\leq 25\%$ ของสินทรัพย์รวม</u> หรือ - สัดส่วนวงเงินกู้ยืมระยะสั้นทั้งหมด (ธนาคาร/สถาบัน การเงิน/สหกรณ์ ฯลฯ) <u>ไม่รวมเงินกู้ยืมระยะยาวที่ครบ</u> <u>กำหนดชำระใน 1 ปี $\geq 25\%$ ของสินทรัพย์รวม</u> แต่มี เปอร์เซ็นต์การใช้วงเงินไม่เกิน 75% ของวงเงินรวม	ไม่เสี่ยง	0	5.00

	ความเสี่ยง	คะแนน	น้ำหนัก
- สัดส่วนเจ้าหนี้เงินกู้ยืมระยะสั้นทั้งหมด (ธนาคาร/สถาบันการเงิน/สหกรณ์ ฯลฯ) <u>ไม่รวมเงินกู้ยืมระยะยาวที่ครบกำหนดชำระใน 1 ปี $\geq 25\%$ ของสินทรัพย์รวม และ</u> - มีเปอร์เซ็นต์การใช้งเงินเกิน 75% ของวงเงินรวม และ - มีสัดส่วนวงเงินให้กู้ยืมระยะสั้นรายใดรายหนึ่งเกิน 25% ของวงเงินกู้ยืมรวม	เสี่ยง	2	
2.2 เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการกระจุกตัวของหนี้สินของเงินกู้ยืมระยะยาว (Long-term Liability Concentration)			
- สัดส่วนเงินกู้ยืมระยะยาว เกิน 1 ปี ทั้งหมด (ธนาคาร/สถาบันการเงิน/สหกรณ์ ฯลฯ) <u>$\leq 25\%$ ของสินทรัพย์รวม</u>	ไม่เสี่ยง	0	
- สัดส่วนเงินกู้ยืมระยะยาว เกิน 1 ปี ทั้งหมด (ธนาคาร/สถาบันการเงิน/สหกรณ์ ฯลฯ) <u>$\geq 25\%$ ของสินทรัพย์รวม และ</u> - สัดส่วนเงินกู้ยืมระยะยาวเกิน 1 ปี รายใดรายหนึ่งเกิน 25% ของวงเงินกู้ยืมรวม	เสี่ยง	2	

3. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการกระจุกตัวของการลงทุนระยะยาว (Long-term Investment Concentration)	ความเสี่ยง	คะแนน	น้ำหนัก
- สัดส่วนของการลงทุนระยะยาวทั้งหมด $\leq 25\%$ ของสินทรัพย์รวม - หรือ - สัดส่วนตราสารหนี้หรือตราสารทุนที่ไม่ใช่รัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจรายใด รายหนึ่งน้อยกว่า 25% ของการลงทุนระยะยาวทั้งหมด (ไม่รวมพันธบัตรรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจหรือตราสารหนี้รัฐบาล)	ไม่เสี่ยง	0	5.00

	ความเสี่ยง	คะแนน	น้ำหนัก
- สัดส่วนของการลงทุนระยะยาวทั้งหมด $\geq 25\%$ ของสินทรัพย์รวม ** สัดส่วนตราสารหนี้หรือตราสารทุนที่ไม่ใช่รัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจรายใด รายหนึ่งมากกว่า 25% ของการลงทุนระยะยาวทั้งหมด (ไม่รวมพันธบัตรรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ หรือตราสารหนี้รัฐบาล)	เสี่ยง	2	5.00

4. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio)	ความเสี่ยง	คะแนน	น้ำหนัก
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน ≥ 1 เท่า	ไม่เสี่ยง	0	20.00
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน < 1 เท่า แต่ ≥ 0.5 เท่า	เสี่ยง	1	
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน < 0.5 เท่า	เสี่ยง	2	

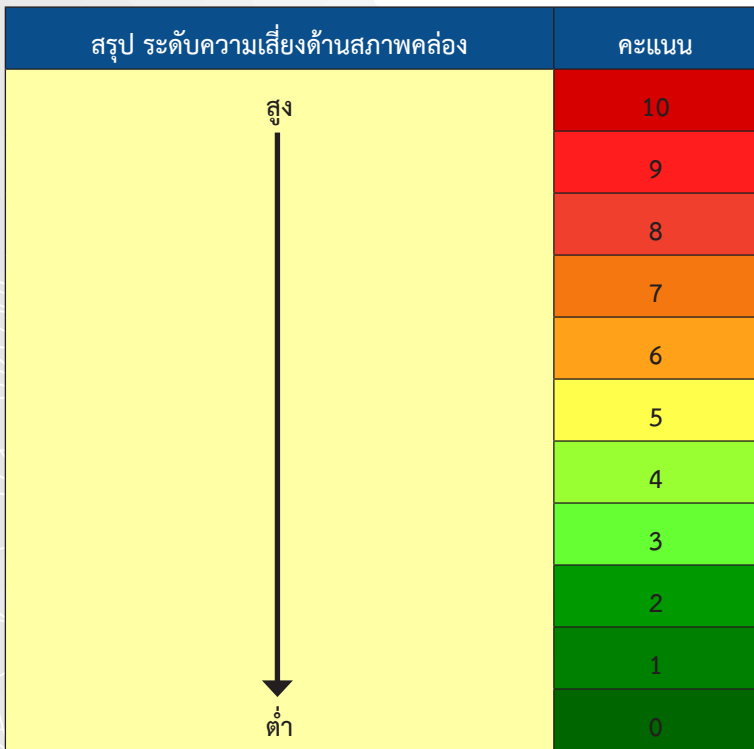
5. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงสัดส่วนเงินให้กู้ต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น (Loans/Deposits+ Share Capital)	ความเสี่ยง	คะแนน	น้ำหนัก
อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น $\leq 100\%$	ไม่เสี่ยง	0	5.00
อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น $> 100\%$	เสี่ยง	2	

6. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงกระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน (Cash from Operating Activities)	ความเสี่ยง	คะแนน	น้ำหนัก
กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน CFO ไม่ติดลบ	ไม่เสี่ยง	0	30.00
กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน CFO ติดลบ 1 ปี	เสี่ยง	1	
กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน CFO ติดลบ ติดต่อกัน 2 ปี ขึ้นไป	เสี่ยง	2	

7. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับภาวะวิกฤตด้านสภาพคล่อง Liquidity Coverage Ratio : LCR	ความเสี่ยง	คะแนน	น้ำหนัก
LCR $\geq$ 100%	ไม่เสี่ยง	0	20.00
LCR $<$ 100%	เสี่ยง	2	

สรุปการประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง 7 เกณฑ์

เกณฑ์ด้านสภาพคล่อง	คะแนนดิบ	น้ำหนัก	คะแนนความเสี่ยงรวม
Sources of Fund & Uses of Fund	0-2	15.00	10
Liabilities Concentration	0-4	5.00	
Long-term Investment Concentration	0-2	5.00	
Current Ratio &	0-2	20.00	
Loans/(Deposits+Share Capital)	0-2	5.00	
Cash from Operating Activities	0-2	30.00	
Liquidity Coverage Ratio : LCR	0-2	20.00	

ดูตัวอย่างสรุปการประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง 7 เชนท์
ภาคผนวก หน้า 54, 69-70, 86-87

บทที่ 6

บทสรุป

เนื้อหาในคู่มือที่ได้ศึกษามาจะได้อธิบายให้เห็นที่มาของงบการเงิน ได้เรียนรู้ประโยชน์การนำไปใช้วิเคราะห์เพื่อให้ทราบฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของสหกรณ์ กระบวนการวิเคราะห์งบการเงินและตัวอย่างประกอบตามที่ได้อธิบายในคู่มือฉบับนี้ ได้นำเสนอการอ่านงบเพื่อให้เห็นสภาพทั่วไปและปัญหาในขั้นต้นของสหกรณ์ในด้านฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งใช้อัตราส่วนทางการเงินในการวิเคราะห์ เพื่อตรวจสอบฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในด้านต่างๆ ในขั้นตอนสุดท้ายหลังจากได้เรียนรู้วิธีการวิเคราะห์งบการเงินแล้วก็คือ การใช้งบการเงินและข้อมูลต่างๆ ที่มีอยู่ผ่านเครื่องมือทางการเงินต่างๆ เพื่อประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของสหกรณ์ออมทรัพย์ว่ามีความเสี่ยงมากหรือน้อยเพียงใด และทราบสาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง รวมทั้งยังสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์และประเมิน ความเสี่ยงดังกล่าว ไปพิจารณาดำเนินการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของสหกรณ์ตามประเด็นที่มีความเสี่ยงได้อีกด้วย

ในการประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของสหกรณ์ออมทรัพย์ในคู่มือฉบับนี้ เป็นการประเมินภายใต้ข้อมูลจากงบการเงิน ไม่ได้ครอบคลุมด้านอื่นๆ เช่น ความรู้ประสบการณ์ของกรรมการในเรื่องการเงิน การบริหารจัดการสินทรัพย์และหนี้สินภายในสหกรณ์ เป็นต้น การประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่องในคู่มือฉบับนี้จะแบ่งออกเป็น 7 เกณฑ์ เพื่อประเมินความเสี่ยงและสามารถสรุปผลได้ว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ที่เราประเมินมีความเสี่ยงด้านสภาพคล่องมากหรือน้อยเพียงใด และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือการวิเคราะห์งบการเงินและการประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่องสหกรณ์ออมทรัพย์ (ด้านสภาพคล่อง) นี้ จะเป็นประโยชน์ต่อสหกรณ์ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่สนใจทั่วไป สามารถนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมตามสถานการณ์ในปัจจุบันได้

ภาคผนวก

ตัวอย่างการวิเคราะห์งบการเงินสหกรณ์ออมทรัพย์
และการประเมินความเสี่ยงสหกรณ์ออมทรัพย์
(ด้านสภาพคล่อง)

ตัวอย่างที่ 1

ตารางที่ 1 งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน และงบกระแสเงินสด (ย้อนหลัง 3 ปี)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2556	2557	2558
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	111.08	228.46	253.12
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น	729.21	824.89	899.07
เงินลงทุนระยะสั้น	3.00	0.00	30.00
เงินฝากสหกรณ์อื่นระยะสั้น	107.72	60.41	63.94
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	988.29	1,155.40	1,288.59
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	6,075.38	6,300.46	6,475.71
เงินลงทุนระยะยาว	131.21	131.21	101.21
เงินฝากสหกรณ์อื่นระยะยาว	333.51	343.58	343.58
รวมสินทรัพย์	7,596.30	7,992.13	8,266.64

เงินรับฝากระยะสั้น	1,692.62	2,081.28	2,288.75
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้น / ตัวสัญญาใช้เงิน	950.74	650.00	530.00
เงินกู้ยืมระยะยาว ครอบคลุมชำระหนี้ใน 1 ปี	120.00	25.20	0.00
รวมหนี้สินหมุนเวียน	2,783.59	2,786.26	2,850.45
เงินกู้ยืมระยะยาว/ตัวสัญญาใช้เงินที่เกิน 1 ปี	110.00	116.40	0.00
รวมหนี้สิน	2,915.69	2,926.23	2,876.92
ทุนเรือนหุ้น	4,048.13	4,383.74	4,666.97
ทุนสำรอง	339.51	375.70	413.98
รวมทุนของสหกรณ์	4,680.61	5,065.90	5,389.72

รวมรายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินลงทุน	400.93	430.51	436.01
รวมค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและเงินลงทุน	96.41	111.43	107.31
รวมหนี้สงสัยจะสูญ	2.39	0.38	4.53
รวมรายได้อื่น	0.55	0.46	0.65
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	27.18	29.54	30.00
กำไรสุทธิ	275.50	289.62	294.81

กระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงาน	(746.72)	(26.94)	54.85
กระแสเงินสดสุทธิจากการลงทุน	46.71	1.89	(1.45)
กระแสเงินสดสุทธิจากการจัดหาเงิน	691.27	95.11	(25.20)
กระแสเงินสดสุทธิเพิ่มขึ้น(ลดลง)	(8.74)	70.06	28.20
รวมทุนภายใน	6,373.23	7,147.18	7,678.47
รวมทุนภายนอก	1,060.74	766.40	530.00

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ Common-Size และ YOY Analysis

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	COMMON SIZE			YOY Analysis	
	2556	2557	2558	2557 vs 2556	2558 vs 2557
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	1.46%	2.86%	3.06%	105.67%	10.79%
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น	9.60%	10.32%	10.88%	13.12%	8.99%
เงินลงทุนระยะสั้น	0.04%	0.00%	0.36%	(100.00%)	#DIV/0!
เงินฝากสหกรณ์อื่นระยะสั้น	1.42%	0.76%	0.77%	(43.92%)	5.84%
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	13.01%	14.46%	15.59%	16.91%	11.53%
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	79.98%	78.83%	78.34%	3.70%	2.78%
เงินลงทุนระยะยาว	1.73%	1.64%	1.22%	0.00%	(22.86%)
เงินฝากสหกรณ์อื่นระยะยาว	4.39%	4.30%	4.16%	3.02%	0.00%
รวมสินทรัพย์	100.00%	100.00%	100.00%	5.21%	3.43%
เงินรับฝากระยะสั้น	22.28%	26.04%	27.69%	22.96%	9.97%
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร และเงินกู้ยืมระยะสั้น/ตัวสัญญาใช้เงิน	12.52%	8.13%	6.41%	(31.63%)	(18.46%)
เงินกู้ยืมระยะยาว ครบกำหนดชำระใน 1 ปี	1.58%	0.32%	0.00%	(79.00%)	(100.00%)
รวมหนี้สินหมุนเวียน	36.64%	34.86%	34.48%	0.10%	2.30%
เงินกู้ยืมระยะยาว/ตัวสัญญาใช้เงินที่เกิน 1 ปี	1.45%	1.46%	0.00%	5.82%	(100.00%)
รวมหนี้สิน	38.38%	36.61%	34.80%	0.36%	(1.33%)
ทุนเรือนหุ้น	53.29%	54.85%	56.46%	8.29%	6.46%
ทุนสำรอง	4.47%	4.70%	5.01%	10.66%	10.19%
รวมทุนของสหกรณ์	61.62%	63.39%	65.20%	8.23%	6.39%
รวมรายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินลงทุน	100.00%	100.00%	100.00%	7.38%	1.28%
รวมค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและเงินลงทุน	24.05%	25.88%	24.61%	15.58%	(3.70%)
รวมหนี้สงสัยจะสูญ	0.60%	0.09%	1.04%	(84.10%)	1,092.11%
รวมรายได้อื่น	0.14%	0.11%	0.15%	(16.36%)	41.30%
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	6.78%	6.86%	6.88%	8.68%	1.56%
กำไรสุทธิ	68.72%	67.27%	67.62%	5.13%	1.79%
รวมทุนภายใน	85.73%	90.32%	93.54%	12.14%	7.43%
รวมทุนภายนอก	14.27%	9.68%	6.46%	(27.75%)	(30.85%)

การวิเคราะห์งบการเงิน

1. การวิเคราะห์ห้อยส่วนตามแนวดิ่ง (Common - size Analysis)

(ดูข้อมูลจากตารางที่ 1 และ ตารางที่ 2 ประกอบ)

1.1) ด้านสินทรัพย์ ในปี 2556 - 2558 สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านสินทรัพย์ของสหกรณ์ โดยโครงสร้างของสินทรัพย์หมุนเวียนและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนในปี 2558 มีสัดส่วนโครงสร้างประมาณ 15.59% และ 84.41% ปี 2557 ที่มีสัดส่วนโครงสร้างประมาณ 14.46% และ 85.54% และ ปี 2556 มีสัดส่วนโครงสร้างประมาณ 13.01% และ 86.99% แสดงถึงสินทรัพย์หมุนเวียนมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น สาเหตุมาจากการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์หมุนเวียน ซึ่งมาจากรายการเงินให้กู้ยืมระยะสั้น ที่เพิ่มขึ้น โดยเงินให้กู้ระยะสั้นในปี 2558 เท่ากับ 10.88% ปี 2557 เท่ากับ 10.32% และปี 2556 เท่ากับ 9.60% จากการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์หมุนเวียน (รายการเงินให้กู้ยืมระยะสั้น) ทำให้สัดส่วนด้านสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนลดลง ทั้งเงินกู้ยืมระยะยาว เงินลงทุน และเงินฝากสหกรณ์อื่นระยะยาว ข้อสังเกตคือ เงินฝากสหกรณ์อื่น เป็นเงินฝากสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่นในปี 2558 เท่ากับ 343.58 ลบ. โดยคิดเป็นสัดส่วน 4.16% ของสินทรัพย์รวม ทำให้เงินฝากดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ที่ไม่มีสภาพคล่อง

1.2) ด้านโครงสร้างหนี้สินและทุนของสหกรณ์ มีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น โดยในปี 2556 - 2558 สัดส่วนหนี้สินมีแนวโน้มลดลง เท่ากับ 38.38% 36.61% 34.80% ตามลำดับ จากรายการเงินกู้ยืมระยะยาว จาก สว.ศิริพยาบาล จำกัด 116.40 ลบ. และสหกรณ์ได้ชำระหนี้สินระยะยาวดังกล่าวทั้งหมด มีข้อสังเกต คือ สหกรณ์มีสัดส่วนเงินรับฝากระยะสั้นที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นทุนภายใน ในขณะที่สัดส่วนการใช้เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นลดลง (ทุนภายนอก) สำหรับด้านทุนของสหกรณ์มีแนวโน้มเพิ่ม เท่ากับ 61.62% 63.39% และ 65.20% ตามลำดับ ซึ่งไม่พบการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญ จึงไม่ตั้งข้อสังเกตในรายการดังกล่าว

1.3) พิจารณาผลการดำเนินงานในงบกำไรขาดทุน ในระยะ 3 ปีที่ผ่านมาพบว่าสหกรณ์ สามารถควบคุมค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและเงินลงทุนในระดับที่ดีมาก กล่าวคือ สัดส่วนดอกเบี้ยจ่ายและค่าใช้จ่ายเงินลงทุน เทียบกับรายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินลงทุนอยู่ระหว่าง 24-26% ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ต่ำมากและถือว่าสหกรณ์บริหารจัดการ

ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและเงินลงทุนได้ดีมาก สำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน พบว่าสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เทียบกับรายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินลงทุนในปี 2556-2558 อยู่ในระดับใกล้เคียงกัน ระหว่าง 6.78-6.88% สำหรับหนี้สงสัยจะสูญในปี 2558 เพิ่มขึ้น โดยมีสัดส่วนเท่ากับ 1.04% ดังนั้น สหกรณ์ควรมีแผนบริหารจัดการหนี้สงสัยจะสูญที่จะเกิดขึ้นให้มีประสิทธิภาพกว่านี้ ทั้งหมดนี้ส่งผลให้สหกรณ์มีสัดส่วนกำไรสุทธิเทียบกับรายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินลงทุนในปี 2556-2558 อยู่ระหว่าง 67.27-68.72%

2. การวิเคราะห์แนวโน้ม (YOY Analysis)

(ดูข้อมูลจากตารางที่ 1 และ ตารางที่ 2 ประกอบ)

2.1) ด้านสินทรัพย์ สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านสินทรัพย์ของสหกรณ์ โดยในปี 2558 สินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า 3.43% และปี 2557 สินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า 5.21% ข้อสังเกตในปี 2558 สาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของรายการเงินให้กู้ยืมระยะสั้น 8.99% หรือเพิ่มขึ้นประมาณ 74.18 ล้านบาท รวมทั้งการเพิ่มขึ้นของรายการเงินสดและเงินฝากธนาคารเพิ่มขึ้นประมาณ 24.66 ล้านบาท

2.2) ด้านหนี้สินและทุนของสหกรณ์ เมื่อพิจารณา ในปี 2558 หนี้สินของสหกรณ์ ลดลง 1.33% จากปีก่อนหน้า โดยลดลงจากรายการเงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้นลดลงกว่า 18.46% หรือประมาณ 120 ล้านบาท อาจจะตั้งข้อสังเกตได้ว่าสหกรณ์มีวงเงินแต่ใช้วงเงินน้อย เนื่องจากมีทุนภายในที่เพิ่มขึ้น

2.3) พิจารณาผลการดำเนินงานในงบกำไรขาดทุน รายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินลงทุนของสหกรณ์ ในปี 2558 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า 1.28% หรือประมาณ 5.5 ล้านบาท สาเหตุจากเงินกู้ระยะสั้น ที่เพิ่มขึ้น ทำให้ดอกเบี้ยรับเงินให้กู้เพิ่มขึ้น แต่ในขณะเดียวกันดอกเบี้ยรับเงินฝากลดลง และผลตอบแทนจากการลงทุนอยู่ในระดับใกล้เคียงกันกับปีก่อน ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและเงินลงทุนในปี 2558 ลดลง 3.70% จากปีก่อนหน้า ในขณะที่ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานในปี 2558 เพิ่มขึ้นเล็กน้อย 1.56% จากปีก่อนหน้า ทำให้สหกรณ์มีอัตราส่วนกำไรสุทธิเพิ่มขึ้น โดยในปี 2558 เพิ่มขึ้นเท่ากับ 1.79% ในขณะที่สหกรณ์มีสัดส่วนหนี้สูญ ที่เพิ่มขึ้นโดยในปี 2558 มีหนี้สูญ 4.53 ลบ. ซึ่งเพิ่มขึ้นสูงมาก **ข้อสังเกตคือ สหกรณ์มีเงินฝากสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนคลองจั่น จำกัด**

สุทธิประมาณ 343.58 ล้านบาท โดยสหกรณ์ไม่ได้ตั้งเป็นหนี้สงสัยจะสูญในรายการดังกล่าว หากสหกรณ์ตั้งเป็นค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ จะกระทบต่อกำไรสุทธิของสหกรณ์ทันที เนื่องจากค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเป็นค่าใช้จ่ายที่ต้องนำมาหักออกกับรายได้ ทำให้สหกรณ์ขาดทุน แต่เนื่องด้วยสหกรณ์มีกำไรสุทธิในระดับที่สูง จึงแบกรับภาระดังกล่าวได้ ดังนั้นสหกรณ์ควรให้ความสำคัญกับการเพิ่มขึ้นของหนี้สูญดังกล่าวเป็นพิเศษ สัดส่วนรายได้ในปี 2558 ก็เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า

3. การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios Analysis)

3.1) ด้านความเพียงพอในการชำระหนี้

ตารางที่ 7 ความเพียงพอในการชำระหนี้

ความเพียงพอในการชำระหนี้	2556	2557	2558
ความสามารถในการชำระดอกเบี้ย 1 (เท่า) (EBIT Base)	3.90	3.60	3.83
เงินสดสุทธิ จากกิจกรรมดำเนินงาน CFO (ล้านบาท)	(746.72)	(26.94)	54.85

ความสามารถในการจ่ายชำระหนี้ของสหกรณ์อยู่ในเกณฑ์ที่ดี มีค่ามากกว่า 1 เท่า โดยความสามารถในการชำระดอกเบี้ยโดยใช้ EBIT Base ในปี 2556-2558 เท่ากับ 3.90 เท่า 3.60 เท่า และ 3.83 เท่า ตามลำดับ แม้ว่าสหกรณ์จะมีวงเงินกู้ระยะสั้นและวงเงินเงินเบิกเกินบัญชีอยู่สูงก็ตาม แต่สหกรณ์ได้ใช้วงเงินดังกล่าวในปริมาณน้อยเท่านั้น และมีวงเงินไว้ในกรณีเสริมสภาพคล่อง สหกรณ์ใช้เงินรับฝากจากสมาชิกและทุนของตนเองเป็นหลัก จึงลดภาระดอกเบี้ยจ่าย เมื่อมองเงินสดสุทธิ จากกิจกรรมดำเนินงาน พบว่าในปี 2556 และปี 2557 เงินสดสุทธิ จากกิจกรรมดำเนินงาน ติดลบ (746.72) ล้านบาท และ (26.94) ล้านบาท ตามลำดับ และปี 2558 เงินสดสุทธิ จากกิจกรรมดำเนินงาน ปรับตัวดีขึ้นมาอย่างต่อเนื่องเท่ากับ 54.85 ล้านบาท ซึ่งเป็นการลดความเสี่ยงในการชำระหนี้ในอนาคต หากสหกรณ์มีความจำเป็นต้องใช้วงเงินกู้ระยะสั้นและวงเงินเงินเบิกเกินบัญชีได้มีวงเงิน

3.2) ด้านประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์/ความสามารถในการทำกำไร

ตารางที่ 8 ประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์/ความสามารถในการทำกำไร

ประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์	2556	2557	2558
อัตรามูลเงินของสินทรัพย์รวม (เท่า)	0.05	0.05	0.05
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)	3.63%	3.62%	3.57%
อัตราผลตอบแทนต่อทุน (ROE)	5.89%	5.72%	5.47%

3.2.1 ด้านประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ของสหกรณ์ อยู่ในระดับไม่สูงมาก กล่าวคือ ในปี 2556-2558 สหกรณ์มีอัตรามูลเงินของสินทรัพย์รวมอยู่ที่ 0.05 เท่า แสดงว่ามีสินทรัพย์ทั้งสิ้นที่ใช้ในการดำเนินงานมากเกินไป หรือมีการใช้สินทรัพย์ที่ไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น สหกรณ์ควรจะบริหารการใช้สินทรัพย์ให้มีประสิทธิภาพมากกว่านี้ หรืออาจต้องปรับปรุงรายการสินทรัพย์ที่ไม่จำเป็นออกไป หรือสินทรัพย์บางรายการมีมากเกินไป และอาจจะปรับปรุงรายการดังกล่าวให้ลดลงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ของสหกรณ์

3.2.2 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ของสหกรณ์ อยู่ในระดับที่พอใช้ ซึ่งสินทรัพย์ที่สหกรณ์ใช้ดำเนินงานให้ผลตอบแทน 3.57 - 3.63 % โดยสหกรณ์พึ่งทุนภายในเป็นหลัก ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรที่ดีขึ้นตามมา

3.2.3 อัตราผลตอบแทนต่อทุน (ROE) ของสหกรณ์ อยู่ระหว่าง 5.47 - 5.89% อยู่ในระดับพอใช้และรักษาระดับไว้ได้ดี

3.3) ปริมาณสัดส่วนภาระหนี้

ตารางที่ 9 ปริมาณสัดส่วนภาระหนี้

ปริมาณสัดส่วนภาระหนี้	2556	2557	2558
อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของทุน(เท่า)	0.62	0.58	0.53
อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม	38.38%	36.61%	34.80%

3.3.1 อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนกองทุน (D/E Ratio) ปี 2556 - 2558 สหกรณ์มีอัตราส่วน D/E Ratio เท่ากับ 0.62 เท่า 0.58 เท่า และ 0.53 เท่าตามลำดับ ซึ่งมีแนวโน้มลดลงทุกปี และมีสหกรณ์มีหนี้สินต่ำใช้ทุนตนเองเป็นหลักในการดำเนินธุรกิจ

3.3.2 โครงสร้างทางการเงินส่วนที่เป็นหนี้สินเปรียบเทียบกับสินทรัพย์รวม พบว่า สหกรณ์มีอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม ในปี 2556-2558 เท่ากับ 38.38% 36.61% และ 34.80% ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับที่ดี และมีแนวโน้มลดลงต่อเนื่อง เป็นผลมาจากสหกรณ์ลดการใช้วงเงินจากธนาคาร ซึ่งเป็นทุนภายนอกเพื่อลดดอกเบี้ยจ่าย และพยายามใช้ทุนตนเองและเงินรับฝากเป็นหลัก

3.4) สภาพคล่อง

ตารางที่ 10 สภาพคล่อง

สภาพคล่อง	2556	2557	2558
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน	0.36	0.41	0.45
อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น	118.53%	110.21%	106.02%

3.4.1 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน เมื่อพิจารณามูลค่าสินทรัพย์หมุนเวียน พบว่า สหกรณ์มีอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio) ในปี 2556-2558 เท่ากับ 0.36 0.41 และ 0.45 ตามลำดับ แสดงว่าสหกรณ์มีสภาพคล่องที่มีแนวโน้มที่ดีขึ้น เห็นว่า สหกรณ์มีความพยายามสร้างสภาพคล่องที่มีอยู่ให้ดีขึ้น เนื่องจากสหกรณ์ยังมีสภาพคล่องที่ต่ำ โดยหนี้สินหมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากระยะสั้น

3.4.2 อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น ปี 2558 สหกรณ์มีอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น เท่ากับ 106.02% ซึ่งมีทิศทางที่ดีขึ้น กล่าวคือ มีแนวโน้มลดลง และเข้าใกล้ 100% มากขึ้น แต่ทั้งนี้อัตราส่วนดังกล่าวก็ยังมีค่าเกิน 100% เนื่องจากสหกรณ์ให้เงินกู้ยืมระยะยาวในปริมาณที่สูง โดยที่สหกรณ์สามารถเพิ่มเงินรับฝากหรือทุนเรือนหุ้น เพื่อลดความเสี่ยงดังกล่าว นอกจากนี้สหกรณ์ควรระมัดระวัง การให้เงินกู้ยืมไม่ให้สูงไปกว่านี้

การประเมินความเสี่ยงสหกรณ์ออมทรัพย์ (ด้านสภาพคล่อง)

1. แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน (Sources of Fund & Uses of Fund)

ตารางที่ 3 แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปีงบการเงินปัจจุบัน

หน่วย : ล้านบาท

USES OF FUND		SOURCES OF FUND	
การลงทุนระยะสั้น	1,288.59	เงินทุนระยะสั้น	2,850.45
- เงินให้กู้ยืมระยะสั้น	899.07	- เงินรับฝากระยะสั้น	2,288.75
- เงินลงทุนระยะสั้น	30.00	- เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร	
- เงินฝากสหกรณ์อื่น	63.94	และเงินกู้ยืมระยะสั้น	530.00
- สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นรวม	295.58	- หนี้สินหมุนเวียนอื่น	31.70
การลงทุนระยะยาว	6,978.05	เงินทุนระยะยาว	5,416.19
- เงินให้กู้ยืมระยะยาว	6,475.71	- เงินกู้ยืมระยะยาว/ตัวสัญญา	
- เงินลงทุนระยะยาว	101.21	ใช้เงินที่เกิน 1 ปี	0.00
- สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นรวม	401.13	- ทุนของสหกรณ์	5,389.72
รวม	8,266.64		8,266.64

เงินทุนระยะสั้น - การลงทุนระยะสั้น 1,561.86 ล้านบาท

เงินทุนระยะยาว - การลงทุนระยะยาว (1,561.86) ล้านบาท

เงินทุนระยะสั้น - (การลงทุนระยะสั้น + เงินให้กู้ยืมระยะยาว) (4,913.85) ล้านบาท

เงินทุนระยะยาว - (การลงทุนระยะยาว - เงินให้กู้ยืมระยะยาว) 4,913.85 ล้านบาท 59.44%

สหกรณ์จัดหาเงินทุนเพื่อมาลงทุนในสินทรัพย์ 8,226.64 ล้านบาท โดยมาจากเงินทุนระยะสั้น 2,850.45 ล้านบาท และเงินทุนระยะยาว 5,416.19 ล้านบาท และใช้ไปในการลงทุนระยะสั้น 1,288.59 ล้านบาท และใช้ไปในการลงทุนระยะยาว 6,978.05 ล้านบาท เมื่อมองลึกลงไปสหกรณ์ มีเงินทุนหมุนเวียน ระยะสั้น 2,850.45 ล้านบาท ในขณะที่ความต้องการเงินทุนระยะยาวติดลบอยู่ 1,561.86 ล้านบาท แสดงว่าสหกรณ์ได้นำเงินทุนหมุนเวียนระยะสั้นบางส่วนไปใช้ในการการลงทุนระยะยาว

หากอนุโลมให้เงินกู้ยืมระยะยาวเป็นการใช้ทุนหมุนเวียน ทำให้การต้องการเงินทุนระยะยาวเพียงพอ โดยเกินความต้องการไป 4,913.85 ล้านบาท แม้ว่าความต้องการเงินทุนหมุนเวียนระยะสั้นจะติดลบ แต่มีเงินทุนระยะยาวเกินความต้องการไปกว่า 4,913.85 ล้านบาท ซึ่งเงินทุนระยะยาวนี้สามารถชดเชยความเสี่ยงในกรณี ที่เงินทุนระยะสั้นติดลบ (แต่หากเงินทุนระยะสั้นเป็นบวก และเงินทุนระยะยาวติดลบ การที่จะนำเงินทุนระยะสั้น มาชดเชยเงินทุนระยะยาวที่ติดลบ ย่อมมีความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง)

สรุปเพื่อประเมินตามเกณฑ์แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน (Sources of Fund & Uses of Fund) ดังนี้

1. เงินทุนระยะยาว (แหล่งที่มา) - ลงทุนระยะยาว (แหล่งใช้ไป) ≤ 0 (ติดลบ) แสดงว่าจำนวนเงินที่ติดลบดังกล่าว ได้ดึงเงินทุนระยะสั้นมาใช้
2. เงินทุนระยะยาว (แหล่งที่มา) - ลงทุนระยะยาว (แหล่งใช้ไป, ไม่รวมเงินกู้ให้ยืมระยะยาว) ≥ 0 (ไม่ติดลบ) แสดงว่าการดึงเงินระยะสั้นมาใช้ระยะยาว ใช้ในธุรกิจเงินให้กู้ยืมระยะยาวซึ่งเป็นธุรกิจหลัก เมื่อไม่รวมเงินให้กู้ยืมระยะยาวค่าที่ได้ไม่ติดลบ และยังให้ค่าเป็นบวกเท่ากับ 59.44% ของสินทรัพย์ แสดงว่าไม่ได้เอาไปใช้ในการลงทุนอย่างอื่น

1. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน (Sources of Fund & Uses of Fund)	ความเสี่ยง	คะแนน
2. Sources of Fund & Uses of Fund (ปกติ) เงินทุนระยะยาว (แหล่งที่มา) - ลงทุนระยะยาว (แหล่งใช้ไป) ≤ 0 Sources of Fund & Uses of Fund (อนุโลมให้เงินให้กู้ยืมระยะยาวเป็นการใช้ทุนหมุนเวียน) เงินทุนระยะยาว (แหล่งที่มา) - ลงทุนระยะยาว (แหล่งใช้ไป, ไม่รวมเงินให้กู้ยืมระยะยาว) ≥ 0	เสี่ยง	1.0

ข้อมูลเพิ่มเติม

ลำดับ	รายการ	ต่อปี (ล้านบาท)	สัดส่วน	หมายเหตุ
1	เงินให้สมาชิกกู้ระยะสั้น (ปกติ)	899	12%	ไม่มีข้อมูลลูกหนี้เงินกู้ยืมระยะสั้นรายใหญ่
2	เงินให้สมาชิกกู้ระยะยาว (ปกติ)	6,476	88%	ไม่มีข้อมูลลูกหนี้เงินกู้ยืมระยะยาวรายใหญ่
	รวมธุรกรรมสินเชื่อ	7,375	100%	

สหกรณ์มีสัดส่วนเงินให้กู้ระยะยาวสูงกว่าเงินให้กู้ระยะสั้น โดยเงินให้กู้ระยะยาวเท่ากับ 88% ของเงินให้กู้ทั้งหมดในขณะที่เงินให้กู้ระยะสั้นเท่ากับ 12 % ของเงินให้กู้ทั้งหมด

2. การกระจุกตัวของหนี้สินของเงินกู้ยืมระยะสั้นและระยะยาว (Liabilities Concentration)

ตารางที่ 4 ทุนภายในและทุนภายนอก ปีงบการเงินปัจจุบัน

รายการ	2556		2557		2558	
รวมทุนภายใน	6,373.23	85.73%	7,147.18	90.32%	7,678.47	93.54%
รวมทุนภายนอก	1,060.74	14.27%	766.40	9.68%	530.00	6.46%

ตารางที่ 5.1 การกระจุกตัวของหนี้สินของเงินกู้ยืมระยะสั้น (Short-term Liability Concentration)

สถาบันการเงิน	วงเงิน เบิกเกินบัญชี	วงเงิน ตัวสัญญาใช้เงิน	วงเงิน รวม	% สัดส่วน เงินกู้ยืมระยะสั้น	การใช้ วงเงิน	% การใช้ วงเงินรวม
ธ.กรุงไทย	30.00	600.00	630.00	48.46%	-	40.77%
ธ.กรุงเทพ	20.00	300.00	320.00	24.62%	-	
ธ.กรุงศรีอยุธยา	5.00	-	5.00	0.38%	-	
ธ.ธนชาติ	30.00	-	30.00	2.31%	-	
ธ.ออมสิน	15.00	300.00	315.00	24.23%	-	
ผลรวม (กรณีไม่แยกรายธนาคาร)	-	-	-	0.00%	530.00	
รวม	100.00	1,200.00	1,300.00	100.00%	530.00	40.77%

เงินกู้ยืมระยะสั้นเท่ากับ	6.41% ของสินทรัพย์	ไม่รวมเงินกู้ยืมระยะยาวที่ครบกำหนดชำระใน 1 ปี
การใช้วงเงินเท่ากับ	40.77%	

- สหกรณ์มีสัดส่วนเงินกู้ยืมระยะสั้น เท่ากับ 6.41% ของสินทรัพย์รวม ซึ่งน้อยกว่า 25% ของสินทรัพย์รวม ถือว่าสัดส่วนดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญที่จะต้องพิจารณา สัดส่วนการกระจุกตัวของหนี้สินของเงินกู้ยืมระยะสั้นและระยะยาว (Concentration) รวมทั้งมีการใช้เงินเพียง 40.77% เท่านั้น ซึ่งใช้ไม่ถึง 75% ของวงเงินระยะสั้น

- สหกรณ์มีสัดส่วนเงินกู้ยืมระยะสั้น เพียง 6.41% ของสินทรัพย์รวมเท่านั้น ความเสี่ยงดังกล่าวจึงต่ำ เนื่องจากสหกรณ์พึ่งพาตนเองและทุนภายในเป็นหลัก

ตารางที่ 5.2 การกระจุกตัวของหนี้สินของเงินกู้ยืมระยะยาว (Long-term Liability Concentration)

สถาบันการเงิน	วงเงินกู้ยืม	ครบกำหนดภายใน 1 ปี	ครบกำหนดเกิน 1 ปี	% ครบกำหนดเกิน 1 ปี
	-	-	-	#DIV/0!
	-	-	-	#DIV/0!
รวม	-	-	-	#DIV/0!

เงินกู้ยืมระยะยาวเท่ากับ

0.00% ของสินทรัพย์

- สหกรณ์ไม่มีกู้ยืมระยะยาว (เท่ากับ 0.00% ของสินทรัพย์ ทำให้มีสัดส่วนไม่ถึง 25% ของสินทรัพย์ และความเสี่ยงในด้านนี้จึงต่ำหรือไม่มีความเสี่ยง

สรุปเพื่อประเมินตามเกณฑ์การกระจุกตัวของหนี้สินของเงินกู้ยืมระยะสั้น และเงินกู้ยืมระยะยาว (Liability Concentration) ดังนี้

1. มีสัดส่วนวงเงินกู้ยืมระยะสั้นทั้งหมด (ไม่รวมเงินกู้ยืมระยะยาวที่ครบกำหนดชำระใน 1 ปี) $\leq 25\%$ ของสินทรัพย์รวม และมีเปอร์เซ็นต์การใช้เงินไม่ถึง 75% ของวงเงินรวม

2. มีสัดส่วนวงเงินกู้ยืมระยะยาวทั้งหมด $\leq 25\%$ ของสินทรัพย์รวม

2. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการกระจุกตัวของหนี้สินของเงินกู้ยืมระยะสั้นและเงินกู้ยืมระยะยาว (Short-term Liability Concentration) + (Long-term Liability Concentration)	ความเสี่ยง	คะแนน
2.1 เกณฑ์การกระจุกตัวของหนี้สินของเงินกู้ยืมระยะสั้น (Short-term Liability Concentration)	ไม่เสี่ยง	0 คะแนน
2.2 เกณฑ์การกระจุกตัวของหนี้สินของเงินกู้ยืมระยะยาว (Long-term Liability Concentration)	ไม่เสี่ยง	0 คะแนน
รวม		0 คะแนน

3. การกระจุกตัวของการลงทุนระยะยาว (Long-term Investment Concentration)

การลงทุนระยะยาว (ไม่นับรวมตราสารรัฐบาล) เท่ากับ 1.22% ของสินทรัพย์

การลงทุนระยะยาว (ไม่นับรวมตราสารรัฐบาล) เท่ากับ 1.22% ของสินทรัพย์ ซึ่งมีสัดส่วนไม่ถึง 25% ของสินทรัพย์ ถือว่าสัดส่วนดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญที่จะต้องพิจารณาสัดส่วนการกระจุกตัวของการลงทุนระยะยาว

สรุปเพื่อประเมินตามเกณฑ์การกระจุกตัวของการลงทุนระยะยาว (Long-term Investment Concentration) ดังนี้

1. มีสัดส่วนของการลงทุนระยะยาวทั้งหมด $\leq 25\%$ ของสินทรัพย์รวม

3. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการกระจุกตัวของการลงทุนระยะยาว (Long-term Investment Concentration)	ความเสี่ยง	คะแนน
- สัดส่วนของการลงทุนระยะยาวทั้งหมด $\leq 25\%$ ของสินทรัพย์รวม หรือ - สัดส่วนตราสารหนี้หรือตราสารทุนที่ไม่ใช่รัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ รายใด รายหนึ่งน้อยกว่า 25% ของการลงทุนระยะยาวทั้งหมด (ไม่รวมพันธบัตรรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ หรือตราสารหนี้รัฐบาล)	ไม่เสี่ยง	0

ข้อมูลเพิ่มเติม

ลำดับ	รายการ	ต่อปี (ล้านบาท)	สัดส่วน	หมายเหตุ
1	เงินลงทุนระยะสั้น	30	23%	
2	เงินลงทุนระยะยาว	101	77%	
	รวมเงินลงทุน	131	100%	

โดยมีเงินลงทุนระยะสั้นในรูปพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย 30 ล้านบาท ซึ่งมีสัดส่วน 23% ของเงินลงทุนทั้งหมด และเมื่อมองเฉพาะการลงทุนระยะยาว ลงทุนในหุ้นกู้ ชสอ. 100 ล้านบาท

4. อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio)

ตารางที่ 10 สภาพคล่อง

สภาพคล่อง	2556	2557	2558
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน	0.36	0.41	0.45

สรุปเพื่อประเมินตามเกณฑ์อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio)

1. อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนน้อยกว่า 0.5 เท่า

4. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio)	ความเสี่ยง	คะแนน
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน < 0.5 เท่า	เสี่ยง	2.0

5. อัตราส่วนเงินให้กู้ต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น (Loans/(Deposits+Share Capital))

ตารางที่ 10 สภาพคล่อง

สภาพคล่อง	2556	2557	2558
อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น	118.53%	110.21%	106.02%

สรุปเพื่อประเมินตามเกณฑ์อัตราส่วนเงินให้กู้ต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น
(Loans/(Deposits+ Share Capital))

- อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น > 100% (106.02%)

5. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงสัดส่วนเงินให้กู้ต่อเงินรับฝาก (Loans/Deposits)	ความเสี่ยง	คะแนน
อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น > 100%	เสี่ยง	1

6. กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน (Cash from Operating Activities)

ตารางที่ 7 ความเพียงพอในการชำระหนี้

ความเพียงพอในการชำระหนี้	2556	2557	2558
เงินสดสุทธิ จากกิจกรรมดำเนินงาน CFO (ล้านบาท)	(746.72)	(26.94)	54.85

สรุปเพื่อประเมินตามเกณฑ์กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน
(Cash from Operating Activities)

- กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน CFO ไม่ติดลบ (เท่ากับ 54.85 ล้านบาท)

6. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงกระแสเงินสดจากกิจกรรม การดำเนินงาน (Cash from Operating Activities)	ความเสี่ยง	คะแนน
กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน CFO ไม่ติดลบ	ไม่เสี่ยง	0

7. การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับภาวะวิกฤตด้านสภาพคล่อง (Liquidity Coverage Ratio : LCR)

ตารางที่ 11 การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับภาวะวิกฤตด้านสภาพคล่อง (LCR)

สินทรัพย์		หนี้สินและทุน	
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	253,118,033.27	เงินรับฝาก	2,288,749,601.13
เงินฝากสหกรณ์อื่น	63,944,846.63	เงินกู้ยืม	530,000,534.20
พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย	30,000,000.00	ส่วนของทุน	5,389,716,351.92
หุ้นกู้....			
พันธบัตรรัฐบาล			
.....			
HQLA	347,062,879.90		
เงินให้สินเชื่อและสินทรัพย์อื่น	7,919,579,806.37		
Cash Inflow	7,919,579,806.37	8,208,466,487.25	Cash Outflow
สินทรัพย์รวม (ต้องเท่ากับงบการเงิน)	8,266,642,686.27		

$$LCR = 120.14\%$$

$$LCR = \frac{347,062,879.90}{8,208,466,487.25 - 7,919,579,806.37} = 120.14\%$$

LCR หรือการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับภาวะวิกฤตด้านสภาพคล่องมากกว่า 100% ถือว่าไม่มีความเสี่ยง แต่ตัวเลขดังกล่าวไม่ได้ตอบสมการ LCR ครบคลุมทั้งหมดเนื่องจากไม่ได้มีการใช้อัตราส่วนลด ในสินทรัพย์สภาพคล่องสูงบางรายการ แต่ทั้งนี้ ถือว่าสหกรณ์มีค่า LCR (ไม่ใช้อัตราส่วนลดสินทรัพย์สภาพคล่องสูง) มากกว่า 100% ถือว่าพอรับได้

สรุปเพื่อประเมินตามเกณฑ์การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับภาวะวิกฤตด้านสภาพคล่อง (Liquidity Coverage Ratio : LCR)

1. LCR $\geq$ 100%

7. เกณฑ์การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับภาวะวิกฤต ด้านสภาพคล่อง Liquidity Coverage Ratio : LCR	ความเสี่ยง	คะแนน
LCR $\geq$ 100%	ไม่เสี่ยง	0

สรุปการประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง 7 เกณฑ์

เกณฑ์	คะแนน	น้ำหนัก	คะแนนความเสี่ยง
Sources of Fund & Uses of Fund	1	15.00	
Liabilities Concentration	0	5.00	
Long-term Investment Concentration	0	5.00	
Current Ratio	2	20.00	
Loans/(Deposits+Share Capital)	1	5.00	
Cash from Operating Activities	0	30.00	
Liquidity Coverage Ratio : LCR	0	20.00	
Total Risk			3

สรุป ระดับความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง	คะแนน
สูง ↓ ต่ำ	10
	9
	8
	7
	6
	5
	4
	3
	2
	1
	0

ตัวอย่างที่ 2

ตารางที่ 1 งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน และงบกระแสเงินสด (ย้อนหลัง 3 ปี)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2556	2557	2558
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น	425.00	429.00	435.00
เงินลงทุนระยะสั้น	627.00	673.00	823.00
เงินฝากสหกรณ์อื่นระยะสั้น	97.00	93.00	85.00
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	1,526.00	1,701.00	1,959.00
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	1,815.00	1,773.00	1,748.00
เงินลงทุนระยะยาว	4,219.00	4,565.00	5,284.00
เงินฝากสหกรณ์อื่นระยะยาว	0.00	0.00	0.00
รวมสินทรัพย์	7,562.00	8,042.00	8,993.00
เงินรับฝากระยะสั้น	3,045.00	3,441.00	3,916.00
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้น/ตัวสัญญาใช้เงิน	777.00	566.00	858.00
เงินกู้ยืมระยะยาว ครบกำหนดชำระใน 1 ปี	0.00	0.00	0.00
รวมหนี้สินหมุนเวียน	3,859.00	4,042.00	4,809.00
เงินกู้ยืมระยะยาว/ตัวสัญญาใช้เงินที่เกิน 1 ปี	0.00	0.00	0.00
รวมหนี้สิน	3,864.00	4,042.00	4,809.00
ทุนเรือนหุ้น	3,304.00	3,502.00	3,747.00
ทุนสำรอง	192.00	213.00	239.00
รวมทุนของสหกรณ์	3,698.00	4,000.00	4,183.00
รวมรายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินลงทุน	345.00	406.00	410.00
รวมค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและเงินลงทุน	121.00	135.00	150.00
รวมหนี้สงสัยจะสูญ	0.10	(0.60)	0.72
รวมรายได้อื่น	0.53	0.60	0.56
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	12.90	13.80	14.83
กำไรสุทธิ	212.42	258.20	245.60
กระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงาน	125.29	255.95	226.77
กระแสเงินสดสุทธิจากการลงทุน	(1,038.62)	(326.09)	(930.20)
กระแสเงินสดสุทธิจากการจัดหาเงิน	782.20	186.54	779.72
กระแสเงินสดสุทธิเพิ่มขึ้น(ลดลง)	(131.13)	116.40	76.28
รวมทุนภายใน	6,743.00	7,441.00	8,099.00
รวมทุนภายนอก	777.00	566.00	858.00

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ Common-Size และ YOY Analysis

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	COMMON SIZE			YOY Analysis	
	2556	2557	2558	2557 vs 2556	2558 vs 2557
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น	5.62%	5.33%	4.84%	0.94%	1.40%
เงินลงทุนระยะสั้น	8.29%	8.37%	9.15%	7.34%	22.29%
เงินฝากสหกรณ์อื่นระยะสั้น	1.28%	1.16%	0.95%	(4.12%)	(8.60%)
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	20.18%	21.15%	21.78%	11.47%	15.17%
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	24.00%	22.05%	19.44%	(2.31%)	(1.41%)
เงินลงทุนระยะยาว	55.79%	56.76%	58.76%	8.20%	15.75%
เงินฝากสหกรณ์อื่นระยะยาว	0.00%	0.00%	0.00%	#DIV/0!	#DIV/0!
รวมสินทรัพย์	100.00%	100.00%	100.00%	6.35%	11.83%
เงินรับฝากระยะสั้น	40.27%	42.79%	43.54%	13.01%	13.80%
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้น/ตัวสัญญาใช้เงิน	10.28%	7.04%	9.54%	(27.16%)	51.59%
เงินกู้ยืมระยะยาว ครบกำหนดชำระใน 1 ปี	0.00%	0.00%	0.00%	#DIV/0!	#DIV/0!
รวมหนี้สินหมุนเวียน	51.03%	50.26%	53.47%	4.74%	18.98%
เงินกู้ยืมระยะยาว/ตัวสัญญาใช้เงินที่เกิน 1 ปี	0.00%	0.00%	0.00%	#DIV/0!	#DIV/0!
รวมหนี้สิน	51.10%	50.26%	53.47%	4.61%	24.46%
ทุนเรือนหุ้น	43.69%	43.55%	41.67%	5.99%	7.00%
ทุนสำรอง	2.54%	2.65%	2.66%	10.94%	12.21%
รวมทุนของสหกรณ์	48.90%	49.74%	46.51%	8.17%	4.57%
รวมรายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินลงทุน	100.00%	100.00%	100.00%	17.68%	0.99%
รวมค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและเงินลงทุน	35.07%	33.25%	36.59%	11.57%	11.11%
รวมหนี้สงสัยจะสูญ	0.03%	(0.15%)	0.17%	(700.00%)	(219.17%)
รวมรายได้อื่น	0.15%	0.15%	0.14%	13.21%	(6.33%)
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	3.74%	3.40%	3.62%	6.98%	7.46%
กำไรสุทธิ	61.57%	63.60%	59.90%	21.55%	(4.88%)
รวมทุนภายใน	89.67%	92.93%	90.42%	10.35%	8.84%
รวมทุนภายนอก	10.33%	7.07%	9.58%	(27.16%)	51.59%

การวิเคราะห์งบการเงิน

1. การวิเคราะห์ห้อยส่วนตามแนวดิ่ง (Common - size Analysis)

(ดูข้อมูลจากตารางที่ 1 และ ตารางที่ 2 ประกอบ)

1.1) ด้านสินทรัพย์ ในปี 2556 - 2558 สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านสินทรัพย์ของสหกรณ์ โดยโครงสร้างของสินทรัพย์หมุนเวียนและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนในปี 2558 มีสัดส่วนโครงสร้างประมาณ 21.78% และ 78.22% ปี 2557 ที่มีสัดส่วนโครงสร้างประมาณ 21.15% และ 78.85% และ ปี 2556 มีสัดส่วนโครงสร้างประมาณ 20.18% และ 79.82% แสดงถึงสินทรัพย์หมุนเวียนมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเล็กน้อย โดยสินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นเงินลงทุนระยะสั้น (พันธบัตร และ หักกู้) ในขณะที่สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนสูงถึง 78.85% **กว่า 58.76% เป็นเงินลงทุนระยะยาว และ 19.44% เป็นเงินให้กู้ยืมระยะยาว ซึ่งสหกรณ์มีการลงทุนระยะยาวในสัดส่วนที่สูงมาก ซึ่งมีความเสี่ยงด้านตลาดและสภาพคล่องในอนาคต**

1.2) ด้านโครงสร้างหนี้สินและทุนของสหกรณ์ โดยในปี 2556 - 2558 สัดส่วนหนี้สิน เท่ากับ 51.10% 50.26% 53.47% ตามลำดับ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากระยะสั้น โดยในปี 2558 มีเงินรับฝากระยะสั้นสูงถึง 43.54% มีข้อสังเกต คือ สหกรณ์มีสัดส่วนเงินรับฝากระยะสั้นที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในขณะที่มีการให้กู้ลดลง ส่งผลให้สหกรณ์นำเงินไปลงทุนสูงขึ้น ดังนั้น สหกรณ์ควรลดจำนวนเงินรับฝากลงเพื่อไม่เป็นภาระทางต้นทุนของสหกรณ์ และลดความเสี่ยงในการที่จะไปลงทุนระยะยาว สำหรับสัดส่วนด้านทุนของสหกรณ์ เท่ากับ 48.90% 49.74% และ 46.51% ตามลำดับ ซึ่งไม่พบการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญ จึงไม่ตั้งข้อสังเกตในรายการดังกล่าว แต่สหกรณ์ควรรักษาสัดส่วนระดับทุนของตนเองไว้ไม่ให้เปลี่ยนแปลงมากนักเพื่อความมั่นคงของสถานภาพทางการเงินของสหกรณ์เอง

1.3) พิจารณาผลการดำเนินงานในงบกำไรขาดทุน ในระยะ 3 ปีที่ผ่านมา พบว่าสหกรณ์ สามารถควบคุมค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและเงินลงทุนในระดับที่ดี กล่าวคือ สัดส่วนดอกเบี้ยจ่ายและค่าใช้จ่ายเงินลงทุน เทียบกับรายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินลงทุนอยู่ระหว่าง 33.25-36.59% ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ต่ำและถือว่าสหกรณ์บริหารจัดการค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและเงินลงทุนได้ดี สำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน พบว่า สัดส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เทียบกับรายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินลงทุน

ในปี 2556-2558 อยู่ในระดับใกล้เคียงกัน ระหว่าง 3.40-3.74% สำหรับหนี้สงสัยจะสูญ มีสัดส่วนที่ต่ำอยู่ ทั้งหมดนี้ส่งผลให้สหกรณ์มีสัดส่วนกำไรสุทธิเทียบกับรายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินลงทุนในปี 2556-2558 อยู่ระหว่าง 59.90-63.60%

2. การวิเคราะห์แนวโน้ม (YOY Analysis)

(ดูข้อมูลจากตารางที่ 1 และ ตารางที่ 2 ประกอบ)

2.1) ด้านสินทรัพย์ สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านสินทรัพย์ของสหกรณ์ โดยในปี 2558 สินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า 11.83% และปี 2557 สินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า 6.35% ข้อสังเกตในปี 2558 สาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของรายการเงินลงทุน เพิ่มขึ้นประมาณ 869 ล้านบาท

2.2) ด้านหนี้สินและทุนของสหกรณ์ เมื่อพิจารณา ในปี 2558 หนี้สินของสหกรณ์เพิ่มขึ้น 24.46% จากปีก่อนหน้า

2.3) พิจารณาผลการดำเนินงานในงบกำไรขาดทุน รายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินลงทุนของสหกรณ์ ในปี 2558 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าเล็กน้อย 0.99% ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและเงินลงทุนในปี 2558 เพิ่มขึ้น 11.11% จากปีก่อนหน้า ในขณะที่ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานในปี 2558 เพิ่มขึ้น 7.46% จากปี ก่อนหน้า ทำให้สหกรณ์ มีอัตราส่วนกำไรสุทธิในปี 2558 ลดลงเท่ากับ 4.88%

3. การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios Analysis)

3.1) ด้านความเพียงพอในการชำระหนี้

ตารางที่ 7 ความเพียงพอในการชำระหนี้

ความเพียงพอในการชำระหนี้	2556	2557	2558
ความสามารถในการชำระดอกเบี้ย 1 เท่า (EBIT Base)	2.75	2.90	2.64
เงินสดสุทธิ จากกิจกรรมดำเนินงาน CFO (ล้านบาท)	125.29	255.95	226.77

ความสามารถในการจ่ายชำระหนี้ของสหกรณ์อยู่ในเกณฑ์ที่ดี มีค่ามากกว่า 1 เท่า โดยความสามารถ ในการชำระดอกเบี้ยโดยใช้ EBIT Base ในปี 2556-2558 เท่ากับ 2.75 เท่า 2.90 เท่า และ 2.64 เท่า ตามลำดับ เมื่อมองเงินสดสุทธิ จากกิจกรรมดำเนินงาน พบว่าในปี 2556-2558 เป็นบวกมาโดยตลอด โดยเงินสดสุทธิ จากกิจกรรมดำเนินงาน

ปี 2558 เท่ากับ 226.77 ล้านบาท ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าสหกรณ์สามารถบริหารกระแสเงินสดจากการดำเนินงานได้ดี

3.2) ด้านประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์/ความสามารถในการทำกำไร

ตารางที่ 8 ประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์/ความสามารถในการทำกำไร

ประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์	2556	2557	2558
อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (เท่า)	0.05	0.05	0.05
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)	2.81%	3.21%	2.73%
อัตราผลตอบแทนต่อทุน (ROE)	5.74%	6.45%	5.87%

3.2.1 ด้านประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ของสหกรณ์ อยู่ในระดับไม่สูงมาก กล่าวคือ ในปี 2556-2558 สหกรณ์มีอัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมอยู่ที่ 0.05 เท่า แสดงว่ามีสินทรัพย์ทั้งสิ้นที่ใช้ในการดำเนินงานมากเกินไป หรือมีการใช้สินทรัพย์ที่ไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น สหกรณ์ควรจะบริหารการใช้สินทรัพย์ให้มีประสิทธิภาพมากกว่านี้ หรืออาจต้องปรับปรุงรายการสินทรัพย์ที่ไม่จำเป็นออกไป หรือสินทรัพย์บางรายการมีมากเกินไปและอาจจะปรับปรุงรายการดังกล่าวให้ลดลงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ของสหกรณ์

3.2.2 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ของสหกรณ์ อยู่ในระดับที่พอใช้ ซึ่งสินทรัพย์ที่สหกรณ์ใช้ดำเนินงานให้ผลตอบแทน 2.73-3.21 % โดยสหกรณ์พึงทุนภายในเป็นหลัก

3.2.3 อัตราผลตอบแทนต่อทุน (ROE) ของสหกรณ์ อยู่ระหว่าง 5.74-6.45% อยู่ในระดับพอใช้และรักษาระดับไว้ได้ดี

3.3) ปริมาณสัดส่วนภาระหนี้

ตารางที่ 9 ปริมาณสัดส่วนภาระหนี้

ปริมาณสัดส่วนภาระหนี้	2556	2557	2558
อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของทุน (เท่า)	1.04	1.01	1.15
อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม	51.10%	50.26%	53.47%

3.3.1 อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนกองทุน (D/E Ratio) ปี 2556 - 2558
 สหกรณ์มีอัตราส่วน D/E Ratio เท่ากับ 1.04 เท่า 1.01 เท่า และ 1.15 เท่าตามลำดับ
 สหกรณ์มีหนี้สินกับทุนในระดับที่ใกล้เคียงกัน 3.3.2 โครงสร้างทางการเงินส่วนที่เป็นหนี้สิน
 เปรียบเทียบกับสินทรัพย์รวม พบว่า สหกรณ์มีอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม
 ในปี 2556-2558 เท่ากับ 51.10% 50.26% และ 53.47% ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับที่ดี
 โดยหนี้สินส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากกระยะสั้น

3.4) สภาพคล่อง

ตารางที่ 10 สภาพคล่อง

สภาพคล่อง	2556	2557	2558
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน	0.40	0.42	0.41
อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น	35.28%	31.72%	28.49%

3.4.1 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน เมื่อพิจารณามูลค่าสินทรัพย์หมุนเวียน พบว่า
 สหกรณ์มีอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio) ในปี 2556-2558 อยู่ในระดับใกล้
 เคียงกันระหว่าง 0.40-0.42% ตามลำดับ สหกรณ์ควรเพิ่มสภาพคล่องที่มีอยู่ให้สูงขึ้น
 เนื่องจากสหกรณ์ยังมีสภาพคล่องที่ต่ำ โดยหนี้สินหมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากกระยะสั้น

3.4.2 อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น ปี 2558 สหกรณ์มี
 อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น เท่ากับ 28.49% **ซึ่งมีค่าน้อยกว่า
 100% มากเกินไป แม้ว่าจะทำให้มีสภาพคล่องในธุรกิจสินเชื่อ แต่สหกรณ์ก็นำเงินส่วน
 ที่เกินมาไปลงทุนระยะยาวซึ่งมีความเสี่ยงสภาพคล่องเช่นกัน แม้ว่าอัตราส่วนดังกล่าว
 จะไม่สะท้อนความเสี่ยง**

การประเมินความเสี่ยงสหกรณ์ออมทรัพย์ (ด้านสภาพคล่อง)

1. แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน (Sources of Fund & Uses of Fund)

ตารางที่ 3 แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปีงบการเงินปัจจุบัน

หน่วย : ล้านบาท

USES OF FUND		SOURCES OF FUND	
การลงทุนระยะสั้น	1,959.00	เงินทุนระยะสั้น	4,809.00
- เงินให้กู้ยืมระยะสั้น	435.00	- เงินรับฝากระยะสั้น	3,916.00
- เงินลงทุนระยะสั้น	823.00	- เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร	
- เงินฝากสหกรณ์อื่น	85.00	และเงินกู้ยืมระยะสั้น	858.00
- สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นรวม	616.00	- หนี้สินหมุนเวียนอื่น	35.00
การลงทุนระยะยาว	7,034.00	เงินทุนระยะยาว	4,183.00
- เงินให้กู้ยืมระยะยาว	1,748.00	- เงินกู้ยืมระยะยาว/ตัวสัญญา	
- เงินลงทุนระยะยาว	5,284.00	ใช้เงินที่เกิน 1 ปี	0.00
- สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นรวม	2.00	- ทุนของสหกรณ์	4,183.00
รวม	8,993.00		8,992.00

เงินทุนระยะสั้น - การลงทุนระยะสั้น 2,850.00 ล้านบาท

เงินทุนระยะยาว - การลงทุนระยะยาว (2,851.00) ล้านบาท

เงินทุนระยะสั้น - (การลงทุนระยะสั้น + เงินให้กู้ยืมระยะยาว) 1,102.00 ล้านบาท

เงินทุนระยะยาว - (การลงทุนระยะยาว - เงินให้กู้ยืมระยะยาว) (1,103.00) ล้านบาท -12.27%

สหกรณ์จัดหาเงินทุนเพื่อมาลงทุนในสินทรัพย์ 8,993 ล้านบาท โดยมาจากเงินทุนระยะสั้น 4,809 ล้านบาท และเงินทุนระยะยาว 4,183 ล้านบาท และใช้ไปในการลงทุนระยะสั้น 1,959 ล้านบาท และใช้ไปในการลงทุนระยะยาว 7,034 ล้านบาท เมื่อมองลึกลงไปสหกรณ์ มีเงินทุนหมุนเวียนระยะสั้น 4,809 ล้านบาท ในขณะที่ความต้องการเงินทุนระยะยาวติดลบอยู่ 2,851 ล้านบาท แสดงว่าสหกรณ์ได้นำเงินทุนหมุนเวียนระยะสั้นบางส่วนไปใช้ในการการลงทุนระยะยาว

หากอนุโลมให้เงินกู้ยืมระยะยาวเป็นการใช้ทุนหมุนเวียน ทำให้ความต้องการเงินทุนระยะยาวติดลบไป 1,103 ล้านบาท ซึ่งได้ดึงเงินทุนระยะสั้นมาใช้ นอกเหนือจากใช้ใน

ธุรกิจสินเชื่อซึ่งเป็นธุรกิจหลัก สหกรณ์ยังได้นำเงินระยะสั้นดังกล่าวไปใช้ในการลงทุนระยะยาวอย่างอื่นด้วย ซึ่งทำให้มีความเสี่ยงด้านสภาพคล่องสูงตามมา

สรุปเพื่อประเมินตามเกณฑ์แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน (Sources of Fund & Uses of Fund) ดังนี้

1. เงินทุนระยะยาว (แหล่งที่มา) - ลงทุนระยะยาว (แหล่งใช้ไป) ≤ 0 (ติดลบ) แสดงว่าจำนวนเงินที่ติดลบดังกล่าว ได้ดึงเงินทุนระยะสั้นมาใช้

2. เงินทุนระยะยาว (แหล่งที่มา) - ลงทุนระยะยาว (แหล่งใช้ไป, ไม่รวมเงินกู้ยืมระยะยาว) ≤ 0 (ติดลบ) แสดงว่าการดึงเงินระยะสั้นมาใช้ระยะยาว ใช้ในธุรกิจเงินให้กู้ยืมระยะยาวซึ่งเป็นธุรกิจหลัก เมื่อไม่รวมเงินให้กู้ยืมระยะยาวค่าที่ได้ยังติดลบอีก และติดลบถึง (12.27%) ของสินทรัพย์ แสดงว่าได้เอาเงินทุนระยะสั้นใช้ในการลงทุนระยะยาวอย่างอื่นด้วย นอกเหนือจากการให้เงินกู้ยืมระยะยาว

1. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน (Sources of Fund & Uses of Fund)	ความเสี่ยง	คะแนน
3. Sources of Fund & Uses of Fund (ปกติ) เงินทุนระยะยาว (แหล่งที่มา) - ลงทุนระยะยาว (แหล่งใช้ไป) ≤ 0 Sources of Fund & Uses of Fund (อนุโลมให้เงินให้กู้ยืมระยะยาวเป็นการใช้ ทุนหมุนเวียน) เงินทุนระยะยาว (แหล่งที่มา) - ลงทุนระยะยาว (แหล่งใช้ไป, ไม่รวมเงินให้กู้ยืมระยะยาว) ≤ 0	เสี่ยง	2

ข้อมูลเพิ่มเติม

ลำดับ	รายการ	ต่อปี (ล้านบาท)	สัดส่วน	หมายเหตุ
1	เงินให้สมาชิกกู้ระยะสั้น (ปกติ)	435	20%	ไม่มีข้อมูลลูกหนี้เงินกู้ยืม ระยะสั้นรายใหญ่
2	เงินให้สมาชิกกู้ระยะยาว (ปกติ)	1,748	80%	ไม่มีข้อมูลลูกหนี้เงินกู้ยืม ระยะยาวรายใหญ่
	รวมธุรกรรมสินเชื่อ	7,375	100%	

สหกรณ์มีสัดส่วนเงินให้กู้ระยะยาวสูงกว่าเงินให้กู้ระยะสั้น โดยเงินให้กู้ระยะยาวเท่ากับ 80% ของเงินให้กู้ทั้งหมดในขณะที่เงินให้กู้ระยะสั้นเท่ากับ 20 % ของเงินให้กู้ทั้งหมด

2. การกระจุกตัวของหนี้สินของเงินกู้ยืมระยะสั้นและระยะยาว (Liabilities Concentration)

ตารางที่ 4 ทุนภายในและทุนภายนอก ปีงบการเงินปัจจุบัน

รายการ	2556		2557		2558	
รวมทุนภายใน	6,743.00	89.67%	7,441.00	92.93%	8,099.00	90.42%
รวมทุนภายนอก	777.00	10.33%	566.00	7.07%	858.00	9.58%

ตารางที่ 5.1 การกระจุกตัวของหนี้สินของเงินกู้ยืมระยะสั้น (Short-term Liability Concentration)

สถาบันการเงิน	วงเงิน เบิกเกินบัญชี	วงเงิน ตัวสัญญาใช้เงิน	วงเงิน รวม	% สัดส่วน เงินกู้ยืมระยะสั้น	การใช้ วงเงิน	% การใช้ วงเงินรวม
ธ.กรุงไทย	5.00	400.00	405.00	46.66%	405.00	98.85%
ธ.กรุงศรีอยุธยา	5.00	260.00	265.00	30.53%	260.00	
ธ.ทหารไทย	5.00	193.00	198.00	22.81%	193.00	
ผลรวม (กรณีไม่แยกรายธนาคาร)	-	-	-	0.00%	-	
รวม	15.00	853.00	868.00	100.00%	858.00	

เงินกู้ยืมระยะสั้นเท่ากับ	9.54%	ของสินทรัพย์	ไม่รวมเงินกู้ยืมระยะยาวที่ครบกำหนดชำระใน 1 ปี
การใช้วงเงินเท่ากับ	98.85%		

- สหกรณ์มีสัดส่วนเงินกู้ยืมระยะสั้น เท่ากับ 9.54% ของสินทรัพย์รวม ซึ่งน้อยกว่า 25% ของสินทรัพย์รวม ถือว่าสัดส่วนดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญที่ต้องพิจารณา สัดส่วนการกระจุกตัวของหนี้สินของเงินกู้ยืมระยะสั้นและระยะยาว (Concentration)

- สหกรณ์มีสัดส่วนเงินกู้ยืมระยะสั้น เพียง 9.54% ของสินทรัพย์รวมเท่านั้น ความเสี่ยงดังกล่าวจึงต่ำเนื่องจากสหกรณ์พึ่งพาตนเองและทุนภายในเป็นหลัก

ตารางที่ 5.2 การกระจุกตัวของหนี้สินของเงินกู้ยืมระยะยาว (Long-term Liability Concentration)

สถาบันการเงิน	วงเงินกู้ยืม	ครบกำหนด ภายใน 1 ปี	ครบกำหนด เกิน 1 ปี	% ครบ กำหนดเกิน 1 ปี
	-	-	-	#DIV/0!
	-	-	-	#DIV/0!
รวม	-	-	-	#DIV/0!

เงินกู้ยืมระยะยาวเท่ากับ 0.00% ของสินทรัพย์

- สหกรณ์ไม่มีกู้ยืมระยะยาว (เท่ากับ 0.00% ของสินทรัพย์ ทำให้มีสัดส่วนไม่ถึง 25% ของสินทรัพย์ และความเสี่ยงในด้านนี้จึงต่ำหรือไม่มีความเสี่ยง

สรุปเพื่อประเมินตามเกณฑ์การกระจุกตัวของหนี้สินของเงินกู้ยืมระยะสั้นและเงินกู้ยืมระยะยาว (Liability Concentration) ดังนี้

1. มีสัดส่วนวงเงินกู้ยืมระยะสั้นทั้งหมด (ไม่รวมเงินกู้ยืมระยะยาวที่ครบกำหนดชำระใน 1 ปี) $\leq 25\%$ ของสินทรัพย์รวม และมีเปอร์เซ็นต์การใช้งเงินไม่ถึง 75% ของวงเงินรวม

2. มีสัดส่วนวงเงินกู้ยืมระยะยาวทั้งหมด $\leq 25\%$ ของสินทรัพย์รวม

2. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการกระจุกตัวของหนี้สินของเงินกู้ยืมระยะสั้นและเงินกู้ยืมระยะยาว (Short-term Liability Concentration) + (Long-term Liability Concentration)	ความเสี่ยง	คะแนน
2.1 เกณฑ์การกระจุกตัวของหนี้สินของเงินกู้ยืมระยะสั้น (Short-term Liability Concentration)	ไม่เสี่ยง	0 คะแนน
2.2 เกณฑ์การกระจุกตัวของหนี้สินของเงินกู้ยืมระยะยาว (Long-term Liability Concentration)	ไม่เสี่ยง	0 คะแนน
รวม		0 คะแนน

3. การกระจุกตัวของการลงทุนระยะยาว (Long-term Investment Concentration)

ตารางที่ 6 การลงทุนระยะยาว (ปีล่าสุด)

ลำดับ	ธนาคาร	วงเงิน ลบ.	สัดส่วน
1	ตราสารรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ (พันธบัตร ตัวคงคลัง ฯลฯ)	181.00	3.43%
2	หุ้นกู้บริษัทรวมกันทั้งหมด (ไม่รวมหุ้นกู้ 5 อันดับแรก)	1,000.00	18.93%
3	หุ้นกู้หุ้นกู้ บริษัท AA (5 อันดับแรก)	1,500.00	28.39%
4	หุ้นกู้หุ้นกู้ บริษัท BB (5 อันดับแรก)	800.00	15.14%
5	หุ้นกู้หุ้นกู้ บริษัท CC (5 อันดับแรก)	800.00	15.14%
6	หุ้นกู้หุ้นกู้ บริษัท DD (5 อันดับแรก)	700.00	13.25%
7	หุ้นกู้หุ้นกู้ บริษัท EE (5 อันดับแรก)	300.00	5.68%
8	หุ้นขมวมรวม	2.00	0.04%
9	การลงทุนอื่นๆ	-	0.00%
10	ค่าเผื่อการปรับมูลค่าเงินลงทุน	1.00	0.02%
รวมเงินลงทุนระยะยาว		5,284.00	100.00%

การลงทุนระยะยาว(ไม่นับรวมตราสารรัฐบาล) เท่ากับ 56.74% ของสินทรัพย์

การลงทุนระยะยาว (ไม่นับรวมตราสารรัฐบาล) เท่ากับ 56.74% ของสินทรัพย์ ซึ่งมีสัดส่วนมากกว่า 25% ของสินทรัพย์ ถือว่าสัดส่วนดังกล่าวมีนัยสำคัญที่จะต้องพิจารณา สัดส่วนการกระจุกตัว ของการลงทุน ระยะยาว

สรุปเพื่อประเมินตามเกณฑ์การกระจุกตัวของการลงทุนระยะยาว (Long-term Investment Concentration) ดังนี้

1. มีสัดส่วนของการลงทุนระยะยาวทั้งหมด $\geq 25\%$ ของสินทรัพย์รวม
2. มีสัดส่วนตราสารหนี้หรือตราสารทุนที่ไม่ใช่รัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจรายใด รายหนึ่งมากกว่า 25% ของการลงทุนระยะยาวทั้งหมด (ไม่รวมพันธบัตรรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ หรือตราสารหนี้รัฐบาล) (มี 1 รายการที่มีสัดส่วนเท่ากับ 28.39%)

3. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการกระจุกตัวของการลงทุนระยะยาว (Long-term Investment Concentration)	ความเสี่ยง	คะแนน
- สัดส่วนของการลงทุนระยะยาวทั้งหมด $\geq 25\%$ ของสินทรัพย์รวม ** สัดส่วนตราสารหนี้หรือตราสารทุนที่ไม่ใช่รัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ รายใด รายหนึ่งมากกว่า 25% ของการลงทุนระยะยาวทั้งหมด (ไม่รวมพันธบัตรรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ หรือตราสารหนี้รัฐบาล)	เสี่ยง	2

ข้อมูลเพิ่มเติม

ลำดับ	รายการ	ต่อปี (ล้านบาท)	สัดส่วน	หมายเหตุ
1	เงินลงทุนระยะสั้น	823	13%	
2	เงินลงทุนระยะยาว	5,284	87%	
	รวมเงินลงทุน	6,107	100%	

โดยมีเงินลงทุนระยะสั้น ซึ่งมีสัดส่วน 13% ของเงินลงทุนทั้งหมด ในขณะที่การลงทุนระยะยาว สูงถึง 87% และติดภาระค้ำประกันวงเงินกับธนาคาร

4. อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio)

ตารางที่ 10 สภาพคล่อง

สภาพคล่อง	2556	2557	2558
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน	0.40	0.42	0.41

สรุปเพื่อประเมินตามเกณฑ์อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio)

1. อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนน้อยกว่า 0.5 เท่า (เท่ากับ 0.41)

4. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio)	ความเสี่ยง	คะแนน
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน < 0.5 เท่า	เสี่ยง	2.0

5. อัตราส่วนเงินให้กู้ต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น (Loans/(Deposits+Share Capital))

ตารางที่ 10 สภาพคล่อง

สภาพคล่อง	2556	2557	2558
อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น	35.28%	31.72%	28.49%

สรุปเพื่อประเมินตามเกณฑ์อัตราส่วนเงินให้กู้ต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น (Loans/(Deposits+ Share Capital))

1. อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น $\leq 100\%$ (28.49%)

5. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงสัดส่วนเงินให้กู้ต่อเงินรับฝาก (Loans/Deposits)	ความเสี่ยง	คะแนน
อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น $\leq 100\%$	ไม่เสี่ยง	0

6. กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน (Cash from Operating Activities)

ตารางที่ 7 ความเพียงพอในการชำระหนี้

ความเพียงพอในการชำระหนี้	2556	2557	2558
เงินสดสุทธิ จากกิจกรรมดำเนินงาน CFO (ล้านบาท)	125.29	255.95	226.77

สรุปเพื่อประเมินตามเกณฑ์กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน (Cash from Operating Activities)

1. กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน CFO ไม่ติดลบ (เท่ากับ 226.77 ล้านบาท)

6. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงกระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน (Cash from Operating Activities)	ความเสี่ยง	คะแนน
กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน CFO ไม่ติดลบ	ไม่เสี่ยง	0

7. การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับภาวะวิกฤตด้านสภาพคล่อง (Liquidity Coverage Ratio : LCR)

ตารางที่ 11 การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับภาวะวิกฤตด้านสภาพคล่อง (LCR)

สินทรัพย์		หนี้สินและทุน	
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	199,000,000.00	เงินรับฝาก	3,916,000,000.00
เงินฝากสหกรณ์อื่น	85,000,000.00	เงินกู้ยืม	2,183,000,000.00
พันธบัตรรัฐบาล	0.00	ส่วนของทุน	4,183,000,000.00
หุ้นกู้บริษัท	800,000,000.00		
พันธบัตรรัฐบาล			
.....			
HQLA	1,084,000,000.00		
เงินให้สินเชื่อและสินทรัพย์อื่น	7,909,000,000.00		
Cash Inflow	7,909,000,000.00		
สินทรัพย์รวม (ต้องเท่ากับงบการเงิน)	8,993,000,000.00		
		10,282,000,000.00	Cash Outflow

LCR =	45.68%
-------	--------

LCR หรือการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับภาวะวิกฤตด้านสภาพคล่องน้อยกว่า 100% ถือว่า **มีความเสี่ยง** แต่ตัวเลขดังกล่าวไม่ได้ตอบสมการ LCR ครอบคลุมทั้งหมดเนื่องจากไม่ได้มีการใช้อัตราส่วนลด ในสินทรัพย์สภาพคล่องสูงบางรายการ แต่ทั้งนี้ถือว่าสหกรณ์มีค่า LCR (ไม่ใช้อัตราส่วนลดสินทรัพย์สภาพคล่องสูง) น้อยกว่า 100% ถือว่ามีความเสี่ยงสภาพคล่อง

สรุปเพื่อประเมินตามเกณฑ์การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับภาวะวิกฤตด้านสภาพคล่อง (Liquidity Coverage Ratio : LCR)

1. $LCR < 100\%$ (เท่ากับ 45.68%)

7. เกณฑ์การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับภาวะวิกฤตด้านสภาพคล่อง Liquidity Coverage Ratio : LCR	ความเสี่ยง	คะแนน
$LCR < 100\%$	เสี่ยง	2

สรุปการประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง 7 เกณฑ์

เกณฑ์	คะแนน	น้ำหนัก	คะแนนความเสี่ยง
Sources of Fund & Uses of Fund	2	15.00	
Liabilities Concentration	0	5.00	
Long-term Investment Concentration	2	5.00	
Current Ratio	2	20.00	
Loans/(Deposits+Share Capital)	0	5.00	
Cash from Operating Activities	0	30.00	
Liquidity Coverage Ratio : LCR	2	20.00	
Total Risk			6

สรุป ระดับความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง	คะแนน
สูง ↓ ต่ำ	10
	9
	8
	7
	6
	5
	4
	3
	2
	1
	0

ตัวอย่างที่ 3

ตารางที่ 1 งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน และงบกระแสเงินสด (ย้อนหลัง 3 ปี)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2556	2557	2558
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น	799.95	886.14	983.07
เงินลงทุนระยะสั้น	0.00	0.00	0.00
เงินฝากสหกรณ์อื่นระยะสั้น	0.00	0.00	0.00
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	913.71	1,016.49	1,066.47
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	17,278.20	18,880.83	19,750.37
เงินลงทุนระยะยาว	6.74	7.56	13.37
เงินฝากสหกรณ์อื่นระยะยาว	0.00	0.00	0.00
รวมสินทรัพย์	18,414.47	19,187.50	21,235.94
เงินรับฝากระยะสั้น	4,251.56	4,623.35	4,855.28
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้น/ตัวสัญญาใช้เงิน	3,000.40	3,145.32	3,680.62
เงินกู้ยืมระยะยาว ครอบคลุมชำระหนี้ใน 1 ปี	236.20	355.72	422.35
รวมหนี้สินหมุนเวียน	7,510.43	8,138.67	9,001.01
เงินกู้ยืมระยะยาว/ตัวสัญญาใช้เงินที่เกิน 1 ปี	2,334.00	2,634.48	1,954.98
รวมหนี้สิน	9,877.11	10,810.90	10,996.06
ทุนเรือนหุ้น	7,316.17	8,110.81	8,842.43
ทุนสำรอง	564.72	625.60	686.44
รวมทุนของสหกรณ์	8,537.37	9,393.10	10,239.88
รวมรายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินลงทุน	1,072.40	1,164.28	1,249.79
รวมค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและเงินลงทุน	387.62	479.71	489.77
รวมหนี้สงสัยจะสูญ	8.46	4.76	14.01
รวมรายได้อื่น	1.04	0.94	1.20
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	70.08	74.71	72.79
กำไรสุทธิ	607.29	606.04	674.42
กระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงาน	(1,425.09)	(1,174.14)	(370.70)
กระแสเงินสดสุทธิจากการลงทุน	(0.51)	(1.83)	(6.47)
กระแสเงินสดสุทธิจากการจัดหาเงิน	1,515.98	1,186.36	332.10
กระแสเงินสดสุทธิเพิ่มขึ้น(ลดลง)	90.38	10.39	(45.07)
รวมทุนภายใน	12,788.93	14,016.45	15,095.16
รวมทุนภายนอก	5,334.40	5,779.80	5,635.59

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ Common-Size และ YOY Analysis

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	COMMON SIZE			YOY Analysis	
	2556	2557	2558	2557 vs 2556	2558 vs 2557
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น	4.34%	4.62%	4.63%	10.77%	10.94%
เงินลงทุนระยะสั้น	0.00%	0.00%	0.00%	#DIV/0!	#DIV/0!
เงินฝากสหกรณ์อื่นระยะสั้น	0.00%	0.00%	0.00%	#DIV/0!	#DIV/0!
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	4.96%	5.30%	5.02%	11.25%	4.92%
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	93.83%	98.40%	93.00%	9.28%	4.61%
เงินลงทุนระยะยาว	0.04%	0.04%	0.06%	12.04%	76.95%
เงินฝากสหกรณ์อื่นระยะยาว	0.00%	0.00%	0.00%	#DIV/0!	#DIV/0!
รวมสินทรัพย์	100.00%	100.00%	100.00%	4.20%	10.68%
เงินรับฝากระยะสั้น	23.09%	24.10%	22.86%	8.74%	5.02%
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร และเงินกู้ยืมระยะสั้น/ตัวสัญญาใช้เงิน	16.29%	16.39%	17.33%	4.83%	17.02%
เงินกู้ยืมระยะยาว ครบกำหนดชำระใน 1 ปี	1.28%	1.85%	1.99%	50.60%	18.73%
รวมหนี้สินหมุนเวียน	40.79%	42.42%	42.39%	8.36%	10.60%
เงินกู้ยืมระยะยาว/ตัวสัญญาใช้เงินที่เกิน 1 ปี	12.67%	13.73%	9.21%	12.87%	(25.79%)
รวมหนี้สิน	53.64%	56.34%	51.78%	9.45%	11.33%
ทุนเรือนหุ้น	39.73%	42.27%	41.64%	10.86%	9.02%
ทุนสำรอง	3.07%	3.26%	3.23%	10.78%	9.73%
รวมทุนของสหกรณ์	46.36%	48.95%	48.22%	10.02%	9.01%
รวมรายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินลงทุน	100.00%	100.00%	100.00%	8.57%	7.34%
รวมค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและเงินลงทุน	36.14%	41.20%	39.19%	23.76%	2.10%
รวมหนี้สงสัยจะสูญ	0.79%	0.41%	1.12%	(43.69%)	194.08%
รวมรายได้อื่น	0.10%	0.08%	0.10%	(9.59%)	27.68%
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	6.53%	6.42%	5.82%	6.61%	(2.56%)
กำไรสุทธิ	56.63%	52.05%	53.96%	(0.21%)	11.28%
รวมทุนภายใน	70.57%	70.80%	72.82%	9.60%	7.70%
รวมทุนภายนอก	29.43%	29.20%	27.18%	8.35%	(2.50%)

การวิเคราะห์งบการเงิน

1. การวิเคราะห์หัยส่วนตามแนวดิ่ง (Common - size Analysis)

(ดูข้อมูลจากตารางที่ 1 และ ตารางที่ 2 ประกอบ)

1.1) ด้านสินทรัพย์ ในปี 2556 - 2558 สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านสินทรัพย์ของสหกรณ์ โดยโครงสร้างของสินทรัพย์หมุนเวียนและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนในปี 2558 มีสัดส่วนโครงสร้างประมาณ 5.02% และ 94.98% ปี 2557 ที่มีสัดส่วนโครงสร้างประมาณ 5.30% และ 94.47% และปี 2556 มีสัดส่วนโครงสร้างประมาณ 4.96% และ 95.04% แสดงถึงสินทรัพย์หมุนเวียนที่มีสัดส่วนที่ต่ำมากและสะท้อนถึงความเสี่ยงสภาพคล่องในระดับที่สูง ในขณะที่สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนสูงกว่า 95% และกว่า 93% เป็นเงินให้กู้ยืมระยะยาว ซึ่งมีสัดส่วนที่สูงมาก สหกรณ์ควรลดสัดส่วนดังกล่าวลง เพื่อลดสภาพคล่องในอนาคต

1.2) ด้านโครงสร้างหนี้สินและทุนของสหกรณ์ โดยในปี 2556 - 2558 สัดส่วนหนี้สิน เท่ากับ 53.64% 56.34% 51.78% ตามลำดับ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากระยะสั้นและเงินกู้ยืม โดยในปี 2558 มีเงินรับฝากระยะสั้น 22.86% เงินกู้ยืมระยะสั้น 17.33% และเงินกู้ยืมระยะยาว 9.21% สำหรับสัดส่วนด้านทุนของสหกรณ์ เท่ากับ 46.36% 48.95% และ 48.22% ตามลำดับ ซึ่งไม่พบการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญ จึงไม่ตั้งข้อสังเกตในรายการดังกล่าว แต่สหกรณ์ควรรักษาสัดส่วนระดับทุนของตนเองไว้ไม่ให้เปลี่ยนแปลงมากนัก เพื่อความมั่นคงของสถานภาพทางการเงินของสหกรณ์เอง

1.3) พิจารณาผลการดำเนินงานในงบกำไรขาดทุน ในระยะ 3 ปีที่ผ่านมาพบว่าสหกรณ์ สามารถควบคุมค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและเงินลงทุนในระดับที่ดี กล่าวคือ สัดส่วนดอกเบี้ยจ่ายและค่าใช้จ่ายเงินลงทุน เทียบกับรายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินลงทุน อยู่ระหว่าง 36.14-41.20% ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ต่ำและถือว่าสหกรณ์บริหารจัดการค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและเงินลงทุนได้ดี สำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน พบว่าสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เทียบกับรายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินลงทุนในปี 2556-2558 มีแนวโน้มลดลง 6.53% 6.42% และ 5.82% ตามลำดับ สำหรับหนี้สงสัยจะสูญมีสัดส่วนที่สูง ในปี 2558 เท่ากับ 0.79% ทั้งหมดนี้ส่งผลให้สหกรณ์มีสัดส่วนกำไรสุทธิเทียบกับรายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินลงทุนในปี 2556-2558 อยู่ระหว่าง 52.05-56.63%

2. การวิเคราะห์แนวโน้ม (YOY Analysis)

(ดูข้อมูลจากตารางที่ 1 และ ตารางที่ 2 ประกอบ)

2.1) **ด้านสินทรัพย์** สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านสินทรัพย์ของ สหกรณ์ โดยในปี 2558 สินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า 10.68% โดยเงินให้กู้ยืมระยะยาวเพิ่มขึ้น 869 ล้านบาท ซึ่งมีสัดส่วนกว่า 93% ของสินทรัพย์รวม

2.2) **ด้านหนี้สินและทุนของสหกรณ์** เมื่อพิจารณา ในปี 2558 หนี้สินของ สหกรณ์เพิ่มขึ้น 11.33% จากปีก่อนหน้า ส่วนใหญ่มาจากการเพิ่มขึ้นของเงินเบิกเกินบัญชี และเงินกู้ยืมระยะสั้น/ตัวสัญญาใช้เงิน ซึ่งเพิ่มขึ้น 17.02% จากปีก่อนหน้า หรือเพิ่มขึ้นประมาณ 535 ล้านบาท ในขณะที่ทุนของสหกรณ์เพิ่มขึ้น 9.01%

2.3) **พิจารณาผลการดำเนินงานในงบกำไรขาดทุน** รายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินลงทุนของสหกรณ์ ในปี 2558 เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 7.34% ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและเงินลงทุนในปี 2558 เพิ่มขึ้นเล็กน้อย 2.10% จากปีก่อนหน้า ในขณะที่ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานในปี 2558 ปรับลดลง 0.21% จากปีก่อนหน้า ทำให้สหกรณ์มีอัตราส่วนกำไรสุทธิในปี 2558 เพิ่มขึ้นเท่ากับ 11.28%

3. การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios Analysis)

3.1) ด้านความเพียงพอในการชำระหนี้

ตารางที่ 7 ความเพียงพอในการชำระหนี้

ความเพียงพอในการชำระหนี้	2556	2557	2558
ความสามารถในการชำระดอกเบี้ย 1 (เท่า) (EBIT Base)	2.61	2.28	2.43
เงินสดสุทธิ จากกิจกรรมดำเนินงาน CFO (ล้านบาท)	(1,425.09)	(1,174.14)	(370.70)

ความสามารถในการจ่ายชำระหนี้ของสหกรณ์อยู่ในเกณฑ์ที่ดี มีค่ามากกว่า 1 เท่า โดยความสามารถ ในการชำระดอกเบี้ยโดยใช้ EBIT Base ในปี 2556-2558 เท่ากับ 2.61 เท่า 2.28 เท่า และ 2.43 เท่า ตามลำดับ เมื่อมองเงินสดสุทธิ จากกิจกรรมดำเนินงานพบว่าในปี 2556-2558 ติดลบต่อเนื่องแต่มีแนวโน้มติดลบลดลง โดยเงินสดสุทธิ จากกิจกรรมดำเนินงาน ปี 2558 ติดลบเท่ากับ 370.70 ล้านบาท เงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงานไม่ควรที่จะติดลบ ซึ่งพบว่าสหกรณ์มีรายการดังกล่าวติดลบติดต่อกัน 3 ปี ซึ่งจะ

ส่งผลต่อสภาพคล่องของสหกรณ์ในอนาคต สหกรณ์ควรบริหารกระแสเงินสดจากการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพกว่าที่เป็นอยู่

3.2) ด้านประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์/ความสามารถในการทำกำไร

ตารางที่ 8 ประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์/ความสามารถในการทำกำไร

ประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์	2556	2557	2558
อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (เท่า)	0.06	0.06	0.06
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)	3.30%	3.16%	3.18%
อัตราผลตอบแทนต่อทุน (ROE)	7.11%	6.45%	6.59%

3.2.1 ด้านประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ของสหกรณ์ อยู่ในระดับไม่สูงมาก กล่าวคือ ในปี 2556-2558 สหกรณ์มีอัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมอยู่ที่ 0.06 เท่า แสดงว่ามีสินทรัพย์ทั้งสิ้นที่ใช้ในการดำเนินงานมากเกินไป หรือมีการใช้สินทรัพย์ที่ไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น สหกรณ์ควรจะบริหารการใช้สินทรัพย์ให้มีประสิทธิภาพมากกว่านี้ หรืออาจต้องปรับปรุงรายการสินทรัพย์ที่ไม่จำเป็นออกไป หรือสินทรัพย์บางรายการมีมากเกินไปและอาจจะปรับปรุงรายการดังกล่าวให้ลดลงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ของสหกรณ์

3.2.2 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ของสหกรณ์ อยู่ในระดับที่พอใช้ ซึ่งสินทรัพย์ที่สหกรณ์ ใช้ดำเนินงานให้ผลตอบแทน 3.16-3.30 % โดยสหกรณ์พึ่งทุนภายในเป็นหลัก

3.2.3 อัตราผลตอบแทนต่อทุน (ROE) ของสหกรณ์ อยู่ระหว่าง 6.45-7.11% อยู่ในระดับพอใช้และรักษาระดับไว้ได้ดี

3.3) ปริมาณสัดส่วนภาระหนี้

ตารางที่ 9 ปริมาณสัดส่วนภาระหนี้

ปริมาณสัดส่วนภาระหนี้	2556	2557	2558
อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนกองทุน (เท่า)	1.16	1.15	1.07
อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม	53.64%	56.34%	51.78%

3.3.1 อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนกองทุน (D/E Ratio) ปี 2556 - 2558 สหกรณ์มีอัตราส่วน D/E Ratio เท่ากับ 1.16 เท่า 1.15 เท่า และ 1.07 เท่าตามลำดับ สหกรณ์มีหนี้สินกับทุนในระดับที่ใกล้เคียงกัน และสะท้อนให้เห็นว่าสหกรณ์พยายามปรับการใช้หนี้สินให้ลดลงจากเดิม เพื่อเสถียรภาพและความมั่นคงของสหกรณ์

3.3.2 โครงสร้างทางการเงินส่วนที่เป็นหนี้สินเปรียบเทียบกับสินทรัพย์รวม พบว่า สหกรณ์มีอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม ในปี 2556-2558 เท่ากับ 53.64% 56.34% และ 51.78% ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับที่ดี โดยหนี้สินส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝาก ระยะสั้น และเงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้น/ตัวสัญญาใช้เงิน

3.4) สภาพคล่อง

ตารางที่ 10 สภาพคล่อง

สภาพคล่อง	2556	2557	2558
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน	0.12	0.12	0.12
อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น	156.28%	155.23%	151.36%

3.4.1 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน เมื่อพิจารณามูลค่าสินทรัพย์หมุนเวียน พบว่า สหกรณ์มีอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio) ในปี 2556-2558 อยู่ในระดับ 0.12 เท่า ซึ่งอยู่ในระดับที่ต่ำมาก และมีความเสี่ยงด้านสภาพคล่องที่สูง สหกรณ์ควรเพิ่มสภาพคล่องที่มีอยู่ให้สูงขึ้น โดยการลดเงินให้กู้ยืมระยะยาวลง

3.4.2 อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น ปี 2558 สหกรณ์มีอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น เท่ากับ 151.36% ทั้งนี้ อัตราส่วนดังกล่าวก็ยังมีค่าเกิน 100% เนื่องจากสหกรณ์ ให้เงินกู้ยืมระยะยาวในปริมาณที่สูง ในขณะที่เงินรับฝาก และทุนยังไม่เพียงพอ ต่อการให้เงินกู้ยืมระยะยาว ทำให้สหกรณ์ต้องพึ่งพาหนี้สินจากภายนอก

การประเมินความเสี่ยงสหกรณ์ออมทรัพย์ (ด้านสภาพคล่อง)

1. แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน (Sources of Fund & Uses of Fund)

ตารางที่ 3 แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปีงบการเงินปัจจุบัน

หน่วย : ล้านบาท

USES OF FUND		SOURCES OF FUND	
การลงทุนระยะสั้น	1,066.47	เงินทุนระยะสั้น	9,001.01
- เงินให้กู้ยืมระยะสั้น	983.07	- เงินรับฝากระยะสั้น	4,855.28
- เงินลงทุนระยะสั้น	0.00	- เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร	
- เงินฝากสหกรณ์อื่น	0.00	และเงินกู้ยืมระยะสั้น	3,680.62
- สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นรวม	83.40	- หนี้สินหมุนเวียนอื่น	465.11
การลงทุนระยะยาว	20,169.47	เงินทุนระยะยาว	12,234.93
- เงินให้กู้ยืมระยะยาว	19,750.37	- เงินกู้ยืมระยะยาว/ตัวสัญญา	
- เงินลงทุนระยะยาว	13.37	ใช้เงินที่เกิน 1 ปี	1,954.98
- สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นรวม	405.73	- ทุนของสหกรณ์	10,239.88
รวม	21,235.94		21,235.94

เงินทุนระยะสั้น - การลงทุนระยะสั้น 7,934.54 ล้านบาท

เงินทุนระยะยาว - การลงทุนระยะยาว (7,934.54) ล้านบาท

เงินทุนระยะสั้น - (การลงทุนระยะสั้น + เงินให้กู้ยืมระยะยาว) (11,815.83) ล้านบาท

เงินทุนระยะยาว - (การลงทุนระยะยาว - เงินให้กู้ยืมระยะยาว) 11,815.83 ล้านบาท 55.64%

สหกรณ์จัดหาเงินทุนเพื่อมาลงทุนในสินทรัพย์ 21,235.94 ล้านบาท โดยมาจาก เงินทุนระยะสั้น 9,001.01 ล้านบาท และเงินทุนระยะยาว 12,234.93 ล้านบาท และใช้ไป ในการลงทุนระยะสั้น 1,066.47 ล้านบาท และใช้ไปในการลงทุนระยะยาว 20,169.47 ล้านบาท เมื่อมองลึกลงไปสหกรณ์ มีเงินทุนหมุนเวียนระยะสั้น 9,001.01 ล้านบาท ในขณะที่ ความต้องการเงินทุนระยะยาวติดลบอยู่ 7,934.54 ล้านบาท แสดงว่าสหกรณ์ ได้นำเงินทุนหมุนเวียนระยะสั้นบางส่วนไปใช้ในการการลงทุนระยะยาว

หากอนุโลมให้เงินกู้ยืมระยะยาวเป็นการใช้ทุนหมุนเวียน ทำให้ความต้องการ เงินทุนระยะยาวเพียงพอ โดยเกินความต้องการไป 11,815.83 ล้านบาท แม้ว่า ความต้องการเงินทุนหมุนเวียนระยะสั้นจะติดลบ แต่มีเงินทุนระยะยาวเกินความต้องการ ไปกว่า 11,815.83 ล้านบาท ซึ่งเงินทุนระยะยาวนี้สามารถชดเชยความเสี่ยง ในกรณีที่เงิน ทุนระยะสั้นติดลบ (แต่หากเงินทุนระยะสั้นเป็นบวก และเงินทุนระยะยาวติดลบ การที่ จะนำเงินทุนระยะสั้นมาชดเชยเงินทุนระยะยาวที่ติดลบ ย่อมมีความเสี่ยงที่สูงกว่า)

สรุปเพื่อประเมินตามเกณฑ์แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน (Sources of Fund & Uses of Fund) ดังนี้

1. เงินทุนระยะยาว (แหล่งที่มา) - ลงทุนระยะยาว (แหล่งใช้ไป) ≤ 0 (ติดลบ) แสดงว่าจำนวนเงินที่ติดลบดังกล่าว ได้ดึงเงินทุนระยะสั้นมาใช้

2. เงินทุนระยะยาว (แหล่งที่มา) - ลงทุนระยะยาว (แหล่งใช้ไป, ไม่รวมเงิน กู้ยืมระยะยาว) ≥ 0 (ไม่ติดลบ) แสดงว่าการดึงเงินระยะสั้นมาใช้ระยะยาว ใช้ในธุรกิจเงิน ให่กู้ยืมระยะยาวซึ่งเป็นธุรกิจหลัก เมื่อไม่รวมเงินให้กู้ยืมระยะยาวค่าที่ได้ไม่ติดลบ และยัง ให้ค่าเป็นบวกเท่ากับ 55.64% ของสินทรัพย์ แสดงว่าไม่ได้เอาไปใช้ในการลงทุนอย่างอื่น

1. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน (Sources of Fund & Uses of Fund)	ความเสี่ยง	คะแนน
2. Sources of Fund & Uses of Fund (ปกติ) เงินทุนระยะยาว (แหล่งที่มา) - ลงทุนระยะยาว (แหล่งใช้ไป) ≤ 0 Sources of Fund & Uses of Fund (อนุโลมให้เงินให้กู้ยืมระยะยาวเป็นการใช้ทุนหมุนเวียน) เงินทุนระยะยาว (แหล่งที่มา) - ลงทุนระยะยาว (แหล่งใช้ไป, ไม่รวมเงินให้กู้ยืมระยะยาว) ≥ 0	เสี่ยง	1

ข้อมูลเพิ่มเติม

ลำดับ	รายการ	ต่อปี (ล้านบาท)	สัดส่วน	หมายเหตุ
1	เงินให้สมาชิกกู้ระยะสั้น (ปกติ)	983	5%	ไม่มีข้อมูลลูกหนี้เงินกู้ยืมระยะสั้นรายใหญ่
2	เงินให้สมาชิกกู้ระยะยาว (ปกติ)	19,750	95%	ไม่มีข้อมูลลูกหนี้เงินกู้ยืมระยะยาวรายใหญ่
	รวมธุรกรรมสินเชื่อ	20,733	100%	

สหกรณ์มีสัดส่วนเงินให้กู้ระยะยาวสูงกว่าเงินให้กู้ระยะสั้น โดยเงินให้กู้ระยะยาวเท่ากับ 95% ของเงินให้กู้ทั้งหมดในขณะที่เงินให้กู้ระยะสั้นเท่ากับ 5 % ของเงินให้กู้ทั้งหมด

2. การกระจุกตัวของหนี้สินของเงินกู้ยืมระยะสั้นและระยะยาว (Liabilities Concentration)

ตารางที่ 4 ทุนภายในและทุนภายนอก ปีงบการเงินปัจจุบัน

รายการ	2556		2557		2558	
รวมทุนภายใน	12,788.93	70.57%	14,016.45	70.80%	15,095.16	72.82%
รวมทุนภายนอก	5,334.40	29.43%	5,779.80	29.20%	5,635.59	27.18%

ตารางที่ 5.1 การกระจุกตัวของหนี้สินของเงินกู้ยืมระยะสั้น (Short-term Liability Concentration)

สถาบันการเงิน	วงเงิน เบิกเกินบัญชี	วงเงินตัว สัญญาใช้เงิน	วงเงิน รวม	% สัดส่วน เงินกู้ยืมระยะสั้น	การใช้ วงเงิน	% การใช้ วงเงินรวม
ธ.กรุงไทย	-	2,700.00	2,700.00	56.25%	1,750.00	76.68%
ธ.กรุงเทพ	-	500.00	500.00	10.42%	500.00	
ธ.ธนชาติ	-	500.00	500.00	10.42%	500.00	
ธ.แลนด์แอนด์เฮอร์	-	500.00	500.00	10.42%	500.00	
สอ.ม.เกษตรศาสตร์	-	500.00	500.00	10.42%	430.00	
ผลรวม (กรณีไม่แยกรายธนาคาร)	100.00	-	100.00	2.08%	0.62	
รวม	100.00	4,700.00	4,800.00	100.00%	3,680.62	

เงินกู้ยืมระยะสั้นเท่ากับ	17.33%	ของสินทรัพย์	ไม่รวมเงินกู้ยืมระยะยาวที่ครบกำหนดชำระใน 1 ปี
การใช้วงเงินเท่ากับ	76.68%		

- สหกรณ์มีสัดส่วนเงินกู้ยืมระยะสั้น เท่ากับ 17.33% ของสินทรัพย์รวม ซึ่งน้อยกว่า 25% ของสินทรัพย์รวม ถือว่าสัดส่วนดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญที่จะต้องพิจารณา สัดส่วนการกระจุกตัวของหนี้สินของเงินกู้ยืมระยะสั้นและระยะยาว (Concentration) ในขณะที่สหกรณ์มีการใช้วงเงินในประมาณที่สูงถึง 76.68%

- สหกรณ์มีสัดส่วนเงินกู้ยืมระยะสั้น 17.33% ของสินทรัพย์รวมเท่านั้น ความเสี่ยงดังกล่าวจึงต่ำเนื่องจากสหกรณ์พึ่งพตนเองและทุนภายในเป็นหลัก

ตารางที่ 5.2 การกระจุกตัวของหนี้สินของเงินกู้ยืมระยะยาว (Long-term Liability Concentration)

สถาบันการเงิน	วงเงินกู้ยืม	ครบกำหนดภายใน 1 ปี	ครบกำหนดเกิน 1 ปี	% ครบกำหนดเกิน 1 ปี
ธกส.	1,500.00	120.00	840.00	42.97%
สอ.ม.มหิตล	400.00	66.50	-	0.00%
ชสอ.	950.00	128.33	650.82	33.29%
สอ.ม.เกษตรศาสตร์	500.00	71.52	327.16	16.73%
สอ.จุฬาฯ	200.00	36.00	137.00	7.01%
ผลรวม(กรณีไม่แยกรายธนาคาร)	-	-	-	0.00%
รวม	3,550.00	422.35	1,954.98	100.00%

เงินกู้ยืมระยะยาวเท่ากับ 9.21% ของสินทรัพย์

- สหกรณ์มีเงินกู้ยืมระยะยาว (เท่ากับ 9.21% ของสินทรัพย์ ทำให้มีสัดส่วนไม่ถึง 25% ของสินทรัพย์ และความเสี่ยงในด้านนี้จึงต่ำหรือไม่มีความเสี่ยง

สรุปเพื่อประเมินตามเกณฑ์การกระจุกตัวของหนี้สินของเงินกู้ยืมระยะสั้นและเงินกู้ยืมระยะยาว (Liability Concentration) ดังนี้

1. มีสัดส่วนวงเงินกู้ยืมระยะสั้นทั้งหมด (ไม่รวมเงินกู้ยืมระยะยาวที่ครบกำหนดชำระใน 1 ปี) $\leq 25\%$ ของสินทรัพย์รวม
2. มีสัดส่วนวงเงินกู้ยืมระยะยาวทั้งหมด $\leq 25\%$ ของสินทรัพย์รวม

2. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการกระจุกตัวของหนี้สินของเงินกู้ยืมระยะสั้นและเงินกู้ยืมระยะยาว (Short-term Liability Concentration) + (Long-term Liability Concentration)	ความเสี่ยง	คะแนน
2.1 เกณฑ์การกระจุกตัวของหนี้สินของเงินกู้ยืมระยะสั้น (Short-term Liability Concentration)	ไม่เสี่ยง	0 คะแนน
2.2 เกณฑ์การกระจุกตัวของหนี้สินของเงินกู้ยืมระยะยาว (Long-term Liability Concentration)	ไม่เสี่ยง	0 คะแนน
รวม		0 คะแนน

3. การกระจุกตัวของการลงทุนระยะยาว (Long-term Investment Concentration)

การลงทุนระยะยาว (ไม่นับรวมตราสารรัฐบาล) 0.06 % ของสินทรัพย์

การลงทุนระยะยาว (ไม่นับรวมตราสารรัฐบาล) เท่ากับ 0.06% ของสินทรัพย์ ซึ่งมีสัดส่วนไม่ถึง 25% ของสินทรัพย์ ถือว่าสัดส่วนดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญที่จะต้องพิจารณาสัดส่วนการกระจุกตัวของการลงทุนระยะยาว

สรุปเพื่อประเมินตามเกณฑ์การกระจุกตัวของการลงทุนระยะยาว (Long-term Investment Concentration) ดังนี้

1. มีสัดส่วนของการลงทุนระยะยาวทั้งหมด $\leq 25\%$ ของสินทรัพย์รวม

3. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการกระจุกตัวของการลงทุนระยะยาว (Long-term Investment Concentration)	ความเสี่ยง	คะแนน
- สัดส่วนของการลงทุนระยะยาวทั้งหมด $\leq 25\%$ ของสินทรัพย์รวม หรือ - สัดส่วนตราสารหนี้หรือตราสารทุนที่ไม่ใช่รัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจรายใด รายหนึ่งน้อยกว่า 25% ของการลงทุนระยะยาวทั้งหมด (ไม่รวมพันธบัตรรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ หรือตราสารหนี้รัฐบาล)	ไม่เสี่ยง	0

ข้อมูลเพิ่มเติม

ลำดับ	รายการ	ต่อปี (ล้านบาท)	สัดส่วน	หมายเหตุ
1	เงินลงทุนระยะสั้น	0	0%	
2	เงินลงทุนระยะยาว	13	100%	
	รวมเงินลงทุน	13	100%	

สหกรณ์มีสัดส่วนการลงทุนในปริมาณที่ต่ำมาก เมื่อเทียบกับสินทรัพย์รวม โดยสินทรัพย์ส่วนใหญ่อยู่ในรูปเงินให้กู้ระยะยาว ซึ่งเป็นสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องต่ำ

4. อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio)

ตารางที่ 10 สภาพคล่อง

สภาพคล่อง	2556	2557	2558
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน	0.12	0.12	0.12

สรุปเพื่อประเมินตามเกณฑ์อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio)

1. อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน < 0.5 เท่า (เท่ากับ 0.12)

4. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio)	ความเสี่ยง	คะแนน
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน < 0.5 เท่า	เสี่ยง	2

5. อัตราส่วนเงินให้กู้ต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น (Loans/(Deposits+Share Capital))

ตารางที่ 10 สภาพคล่อง

สภาพคล่อง	2556	2557	2558
อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น	156.28%	155.23%	151.36%

สรุปเพื่อประเมินตามเกณฑ์อัตราส่วนเงินให้กู้ต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น (Loans/(Deposits+ Share Capital))

1. อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น > 100% (151.36%)

5. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงสัดส่วนเงินให้กู้ต่อเงินรับฝาก (Loans/Deposits)	ความเสี่ยง	คะแนน
อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝาก+ทุนเรือนหุ้น > 100%	เสี่ยง	2

6. กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน (Cash from Operating Activities)

ตารางที่ 7 ความเพียงพอในการชำระหนี้

ความเพียงพอในการชำระหนี้	2556	2557	2558
เงินสดสุทธิ จากกิจกรรมดำเนินงาน CFO (ล้านบาท)	(1,425.09)	(1,174.14)	(370.70)

สรุปเพื่อประเมินตามเกณฑ์กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน (Cash from Operating Activities)

1. กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน CFO ติดลบติดต่อกัน (ติดลบเท่ากับ 370.70 ล้านบาท)

6. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงกระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน (Cash from Operating Activities)	ความเสี่ยง	คะแนน
กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน CFO ติดลบติดต่อกัน 2 ปี ขึ้นไป	เสี่ยง	2

7. การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับภาวะวิกฤตด้านสภาพคล่อง (Liquidity Coverage Ratio : LCR)

ตารางที่ 11 การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับภาวะวิกฤตด้านสภาพคล่อง (LCR)

สินทรัพย์		หนี้สินและทุน	
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	68,879,664.86	เงินรับฝาก	4,855,278,884.16
เงินฝากสหกรณ์อื่น	0.00	เงินกู้ยืม	6,057,947,523.91
พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย	0.00	ส่วนของทุน	10,239,878,689.21
หุ้นกู้....	0.00		
พันธบัตรรัฐบาล	0.00		
.....	0.00		
HQLA	68,879,664.86		
เงินให้สินเชื่อและสินทรัพย์อื่น	21,167,058,601.75		
Cash Inflow	21,167,058,601.75	21,153,105,097.28	Cash Outflow
สินทรัพย์รวม (ต้องเท่ากับงบการเงิน)	21,235,938,266.61		

LCR = -493.64%

LCR หรือการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับภาวะวิกฤตด้านสภาพคล่องน้อยกว่า 100% ถือว่า **มีความเสี่ยง** แต่ตัวเลขดังกล่าวไม่ได้ตอบสมการ LCR ครอบคลุมทั้งหมดเนื่องจากไม่ได้มีการใช้อัตราส่วนลด ในสินทรัพย์สภาพคล่องสูงบางรายการ แต่ทั้งนี้ ถือว่าสหกรณ์มีค่า LCR (ไม่ใช้อัตราส่วนลดสินทรัพย์สภาพคล่องสูง) น้อยกว่า 100% ถือว่ามีความเสี่ยงสภาพคล่อง

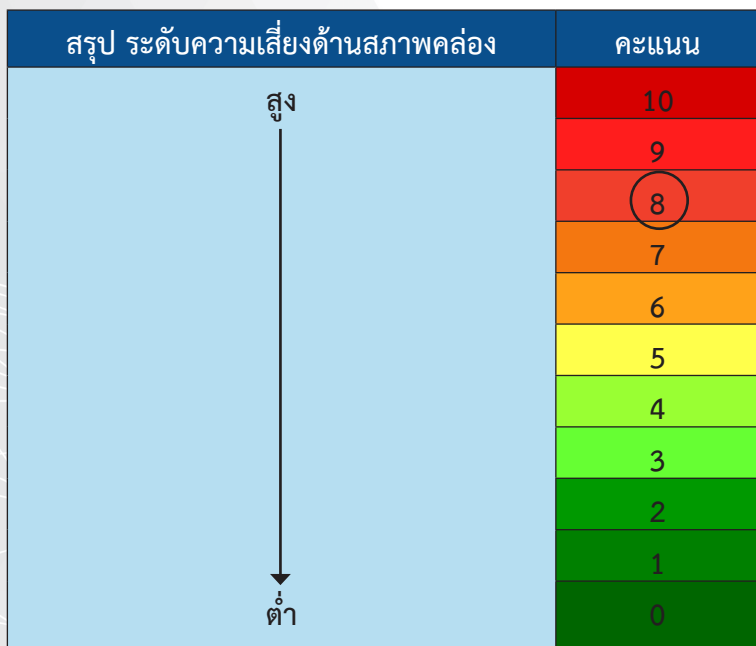
สรุปเพื่อประเมินตามเกณฑ์การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับภาวะวิกฤตด้านสภาพคล่อง (Liquidity Coverage Ratio : LCR)

1. $LCR < 100\%$ (ติดลบเท่ากับ 493.64%)

7. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับภาวะวิกฤตด้านสภาพคล่อง Liquidity Coverage Ratio : LCR	ความเสี่ยง	คะแนน
$LCR < 100\%$	เสี่ยง	2

สรุปการประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง 7 เกณฑ์

เกณฑ์	คะแนน	(%) น้ำหนัก	คะแนนความเสี่ยง
Sources of Fund & Uses of Fund	1	15.00	
Liabilities Concentration	0	5.00	
Long-term Investment Concentration	0	5.00	
Current Ratio	2	20.00	
Loans/(Deposits+Share Capital)	2	5.00	
Cash from Operating Activities	2	30.00	
Liquidity Coverage Ratio : LCR	2	20.00	
Total Risk			8

หมายเหตุ : สามารถดาวน์โหลดไฟล์วิธีการกรอกข้อมูลในตารางข้อมูลทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ (Excel File) และคู่มือการวิเคราะห์ทางการเงินและการประเมินความเสี่ยงสหกรณ์ออมทรัพย์ (ด้านสภาพคล่อง) ได้ที่เว็บไซต์กองพัฒนาสหกรณ์ด้านการเงินและร้านค้า

บรรณานุกรม

- ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาการพัฒนาความรู้ตลาดทุน . (2556). การวิเคราะห์งบการเงิน. กรุงเทพมหานคร. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- สายกำกับสถาบันการเงิน. (2546). คู่มือตรวจสอบความเสี่ยงสถาบันการเงิน. กรุงเทพมหานคร. ธนาคารแห่งประเทศไทย
- ฝ่ายตรวจสอบความเสี่ยงและเทคโนโลยีสารสนเทศ สายกำกับสถาบันการเงิน. (2546). คู่มือการจัดระดับ. กรุงเทพมหานคร. ธนาคารแห่งประเทศไทย
- วิไล ฉันทันต์ศรี. (2558). การบัญชีเพื่อการบริหารจัดการ . กรุงเทพมหานคร. สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์
- ยงศักดิ์ เชื้อยงหล่อ และคณะ. (2559). กระบวนการตรวจสอบสถาบันการเงิน. กรุงเทพมหานคร. ธนาคารแห่งประเทศไทย
- เอกลักษณ์ สุวรรณการ และคณะ. (2558). การประชุมเชิงปฏิบัติการการสร้างระบบคุ้มครองการเงินของสหกรณ์. กรุงเทพมหานคร. สถาบันการจัดการเพื่อชนบทและสังคม RASMI
- พรเทพ ไทยาวิโรจน์. 2550. “สหกรณ์ออมทรัพย์กับภาวะทางเศรษฐกิจในปี 2550”. [ระบบออนไลน์].
- แหล่งที่มา http://203.154.183.18/ewtadmin/ewt/cadweb_org/ewt_news.php?nid=690&filename=index (25 มกราคม 2552).

พิมพ์ที่ ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
โทร. 0 2525 4807-9 โทรสาร 0 2525 4855

WIRELESS
NETWORKS
AND
MOBILE
DEVICES
IN
THE
CLOUD
COMPUTING
ENVIRONMENT
BY
DR. S. K. SINGH
AND
DR. S. K. SINGH